Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

Največji slovenski dvotednik v Zedinjenih državah.
The Largest Semi-Weekly in the United States of America.

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

No. 49. — Štev. 49. DULUTH, MINN., THURSDAY, JUNE 18. 1914. — ČETRTEK, 18. JUNIJA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

M. Pogorelc
box 226

CARRANZOV VOJSKOVODJA VILLA BAJE ODSTOPIL.

VILLAJEVI ZASTOPNIKI TO ZANIKUJEJO, GOTOVO PA JE, DA JE NASTAL SPOR MED VODJEM KONSTITUCIONALISTOV IN GLAVNIM VOJSKOVODJEM. POSREDOVALNI POIZKUSI V KRITIČNEM STADIJU. UPORNIKI NA POHODU V GLAVNO MEKSIKANSKO MESTO.

Washington, D. C., 17. junija. — Najnovejši pojav v meksikanski krizi je konflikt med generalom Carranza, prvim šefom konstitucionalistov, in njegovim vojskovodjem generalom Villa. Najprej so prišle vesti, da sta se popolnoma sprla, ter da je podal Villa svojo ostavko kot drugi šef konstitucionalistov ter poveljnik severnega meksikanskega vojaške sile pasa. To poročilo je pa bilo tako dementirano, in Villajevi zastopniki v El Paso, Tex., zatrjujejo, da ni nobenega nesporazuma med Carranzom in Villam. Povod temu govoricam je dala aretacija Carranzovih uradnikov v Juarezu na povelje polkovnika Tomas Orozasa, poveljnika tamošnje garnizije, ki je napačno razumel Villajevo povelje. Vsi uradniki carinskega, brzojavnega in poizvedovalnega urada so bili aretovani in prepeljani v mesto Chihuahua, kjer jih odpeljejo v Torreon, ker se nahaja Villa. H. Perez Ibreu, Carranzov časnikarski zastopnik, je izginil.

Vsa zadeva je zavita v tajinstveno temo. Da je nastal spor med Carranzom in Villijem, je gotovo. Spor je nastal radi imenovanja poveljnikov.

Niagara Falls, Ont., Canada 17. junija. — Posredovalna pogajanja so prišla v kritičen stadij. Amerikanska delegata sodnik Lamar in Lehman, sta se sestala v Bufalo s Zabaranom in Cabrerom, zastopnikom Carranze v Washingtonu. O čem so se posvetovali, ni znano. Posredovalci so izgubili sekatero upanje, da bi bilo možno napraviti mir v Meksiki.

Washington, D. C., 17. junija. — Charles A. Towne, bivši zvezni senator iz Minnesote, je naznanil, da je njegova odvetniška firma v New Yorku pretrgala vsako zvezo z Huertovo vlado. Huerta je že prej sem naznanil, da Towne ni njegov zastopnik v Washingtonu.

Washington, D. C., 17. junija. — Tri Topolobampo, blizu Mazatlana je Huertova topničarka "Guerrero" potopila na dno topničarko "Constitucionalistov, "Tampico". Tako poroča kontreadmiral Howard. Boju so prisostvovale ameriške bojne ladje "New Orleans", "Pery" in Preble". Kapitan in prvi strojnik na "Tampico" sta izvršila samomor.

Niagara Falls, Ont., Canada, 17. junija. — Posredovalna pogajanja gredo le počasi od rok. Amerikanski in Huertovi delegati se ne morejo zediniti za Huertovega naslednika. Morali preložiti za tri dni, ker je bolan. Formelno konferenco so odpotoval argentinski poslanik Naon v Washington.

Brazilijanski poslanik da Gama je pozval amerikansko vlado, naj posreduje v prid Louis Terrazas, sina, najbogatejšega moža v Meksiki. Terraza so vrgli pred kratkim v ječo kontsitucionalisti.

Torreon, Mex., 16. junija. — General Villa se pripravlja za pohod v glavno meksikansko mesto. Sedaj zbira armado, broječo 50,000 mož. Tem se pridruži še 30,000 Zapatistov. Vladajoča suša ter razdejanje železniških prog s strani zveznih meksikanskih vojakov bode generalu Villa njegov načrt otežkočala.

Mazatlan, Mex., 16. junija. — Razmere v obleganem mestu so vedno slabejše. Epidemične bolezni strašno razsajajo med prebivalstvom, ki je vsled primanjkovanja živeža itak že tako oslabljeno.

Poročila iz Acapulco naznanjajo, da zvezni vojaki v vedno večjem številu dezertirajo, ter da vzamejo seboj orožje in streljivo.

Zvezni parnik "Limantuor" je prišel v Lapaz, da vzame na krov živino ter jo pripelje v Guaymas, ker je dovoz živeža na kopnem vsled upornikov onemogočen.

Torreon, Mex., 16. junija. — Zvezno vojaštvo razdira železniške proge, kar po zatrdilu upornih častnikov izvršitev njihovih načrtov eelo ovira. General Villa pa je trdno prepričan, da ne bode na jugu veliko opraviti, čim pade mesto Zatatecas, katero naskokujejo že nekaj dni. Provinci Chihuahua ter Coahuila tvorita v večjem delu puščavo. Tam je le malo studencev, krme za živine pa sploh ni. Pehota bi morala umreti žeje, ako bi poizkusila prekoračiti puščave. Brez železniške zveze ni misliti na odpravo čet. Nižje proti jugu pa meni Villa, da ne bode toliko odvisen od železnic. Tam je nekaj rek in potokov, ob katerih bi korakalo vojaštvo.

Na jugu se mu pridruži general Obregon z 8000 možmi, ter z vzhoda prihajajoči general Gonzalez z 14.000 možmi pehote. Kakor se čuje, se pomiče na severozapadu general Zapata s 30.000 možmi, tako, da bode zbral Villa kakih 80.000 mož, s katerimi bode obkolil zvezno glavno mesto.

Washington, D. C., 16. junija. — Začasna odgoditev mirovne konference v Niagara Falls radi nenavzočnosti argentinskega ministra je dala predsedniku Wilsonu in državnemu tajniku Bryanu priložnost, stikati za naslednikom Huerte. Še vedno je malo upanja, da bi sklenil gen. Caranza premirje.

Iz meksikanskega zveznega glavnega mesta je prišla brzojavka, naznanjajoča, da je sklical Huerta zbornico k posebnemu zasedanju. Kakor naznanjajo, "je rešiti zadevo, ki je velike važnosti za republiko Mexico."

Tukaj si ne znajo tolmačiti brzojavke. Mnogi so mnenja, da je sklenil Huerta odstopiti.

NOV DENAR.

Washington, D. C., 17. junija. — V vrednosti več milijonov dolarjev novega papirnatega denarja bodo izdali v kratkem. Novi denar se bode precej razlikoval od sedanjega, izdali ga bodo na podlagi zveznih reervnih bank Bankovci bodo po: $5, $10, $20, $50 in $100.

FRIEDMANOV SERUM.

Berolin, Nemčija, 17. junija. — Berolinska medicinska družba je zaključila prepir o vrednosti ali ne vrednosti dr. Friedmanovega seruma zoper jetiko. Odlični zdravniki so izjavili, da je ta serum za nič, in nekateri celo svarijo pred uporabo.

PREISKAVA KATASTROFE "EMPRESS OF IRELAND".

Pod predsedstvom lorda Mersey se je začela v Quebec, Canada, preiskava. Izjava kapitana Kendalla.

Quebec, Canada, 17. junija. Pod predsedstvom lorda Mersey se je tukaj začela preiskava katastrofe "Empress of Ireland", pri kateri je kakor znano izgubilo življenje nad 1000 oseb. Londonski odvetnik Butler Aspinall in več tukajšnjih pravnikov brani Canadian Pacific družbo katere last je bil potopljeni parnik. Vse priče, katerih je okoli 70, so navzoče. Najvažnejše je vprašanje, ali je kršil kapitan "Storstada" prometne določbe na vodi, ko je zadel s svojim parnikom v "Empress of Ireland." Natančno število mrtvih je težko določiti. Odvetnik Newcombe je izjavil, da je po njegovi preiskavi izgubilo življenje 1014 oseb, ter da so jih 463 rešili. Natančnega vzroka potopa parnika še niso dognali. "Empress of Ireland" leži na poškodovani strani, in tudi dobri potapljači ne morejo dognati nič natančnega.

Kot prva priča je bil zaslišan pred kraljevo preiskovalno komisijo kapitan Kendall, vodja potopljene ladje. Tekom več ur trajajočega zaslišanja je izjavil, da je bilo trčenje med "Empress of Ireland" in tovornim parnikom "Storstad" neizogibno, a da je dal povelje, zapreti neprodirne varstvene oddelke šele po koliziji. Odločno pa zatrjuje, da se je držal prave poti, ter pa je voda gnala "Empress of Ireland" proti "Storstadu." Povedal je tudi, da je po trčenju švignil iz notrine velikanski plamen.

MLINI ZGORELI.

Glen Falls, N. Y., 17. junija. — Požar, ki je nastal v napravah Witherbee-Sherman družbe v Port Henry danes ponoči je napravil škode za $750,000.

STEVENSON UMRL.

Bloomington, Ill., 16. junija. — Tukaj so pokopali Adlai E. Stevensona, podpredsednika Združenih držav pod Clevelandovo drugo administracijo. Bivši podpredsednik Fairbanks, guv Dunne in drugi znani možje so se udeležili pogreba.

NA VISLICE OBSOJEN.

Springfield. Ill, 17. junija. — Državno vrhovno sodišče je potrdilo smrtno obsodbo za Harry Spnncer radi umora plesne učiteljice Mrs. Mildred Rexroat.

USODEPOLNA IGRA.

Chicago, Ill., 17 junija. — Igrajoč se s samokresom, je ustrelil 12 let stari Arthur Feltz svojo mater ter smrtno ranil mlajšega brata.

VELIKANSKA ZAPUŠČINA.

St. Louis, Mo, 17. junija. — Železniški magnat in finančnik James Campbell je zapustil katoliškemu vseučilišču v St. Louis za zgradbo velike medicinske fakultete večji del svojega premoženja, ki se ceni na 40 milijonov dolarjev.

PROTI ALKOHOLU.

Kansas City, Kans., 17. junija. — Da ljudje ne bi pili toliko alkoholnih pijač, je tukajšnja podružnica temperenčne zveze žensk sklenila postaviti več vodnjakov z ledeno vodo.

PRESETENLJIV IZPAD PRIMARNIH VOLITEV.

Sedanji guverner Eberhart je popolnoma pogorel. Hammond in Lee sta bila nominirana guvernerskim kandidatom.

Volilci naše države so se pri primarnih volitvah izjavili za guvernerska kandidata Winfield Scott Hammanda ter William E. Lee, ki se bodeta pri glavnih volitvah potegovala za guvernersko čast. Sedanji guverner Eberhart je propadel z veliko večino glasov.

Hammond, nominirani demokratski kandidat, je bil rojen l. 1863 v Southborough, Mass., ter je prišel l. 1884 v Minnesoto, kjer je bil najprej učitelj na višji šoli v Mankato. V zadnjih treh kampanjah je bil imenovan kot guvernerski kandidat, toda šele letos se je izjavil, da sprejme kandidaturo.

Kandidat je domokrat, podpira ga najbolj Linchova struja demokratske stranke.

Willam E. Lee, republikanski guvernerski kandidat proti sedanjemu guvernerju Eberhartu, je bil rojen l. 1852 v Alton, Ill., ter je prišel še v mladosti s svojimi starši v Minnesoto. Svoje čase je bil pismonoša med Little Falls in Long Prairie, kuhar v neki kempi v gozdu ter prodajalec v neki groceriji. L. 1885 je bil izvoljen v zakonodajo. Lee kontrolira banke v Lond Prairie, Broweville, Eagle, Bend in Bertram. Pred dve ma leti je bil kandidat proti guvernerju Eberhartu.

Za šerifa v St Louis county sta bila imenovana sedanji šerif Meining, ki je tudi Slovencem dobro znan, ter njegov nasprotnik Magie. Pri glavnih volitvah bodo morali volilci voliti med tema kandidatoma.

DOMOVJA BREZPOSELNIH.

Berolin, Nemčija, 17. junija. — Carl Legien, znani socialistični poslanec in predsednik glavnega direktorija strokovne socialistične zveze, kritizira na podlagi svojih opazovanj socialne razmere v Ameriki, ter pravi, da je položaj amerikanskih delavcev slabši, kakor položaj delavcev v Evropi.

"Amerikanski delavec je v nekaterih ozirih na boljšem, kakor evropejski, če ima delo. Toda zakoni v Ameriki ne zahtevajo odpovedi, kakor v Evropi. Amerika je dežela, kjer delavec nikdar ne ve, če bode imel drugi dan še delo ali ne." Nadalje kritizira delavska stanovanja v Ameriki, češ, da so veliko slabejša, kakor stanovanja delavcev v industrijalnih krajih Evrope.

OBSODBA MORILCA.

Ironton, Ohio, 17. junija. — Pristojno sodišče je obsodilo včeraj 19 let starega Charley Nearda v smrt na električnem stolu, ker je dne 13. maja usmrtil Mrs. Nancy Massie, njeno hči in sina. Pokoril se bo za svoj čin dne 2. oktobra. Neard je trikratni umor priznal.

HRANILIŠČE ZGORELO.

Milford, Mass., 16. junija. — V nekem armenskem hranilišču je nastal požar, ki je zahteval sedem žrtev. Dvajset drugih je bilo težko ranjenih. Za časa požara se je nahajalo v hiši okoli 80 mož.

PORAZ RADIKALCEV.

Rim, Italija, 16. junija. — Radikalci pod vodstvom bivšega župana Ernesto Nathana so pri mestnih volitvah pogoreli. Proti njim so se združili katoličani in mornahisti ter zmagali na celi črti.

PROTITRUSTNI ZAKONI PRED SPREJETJEM.

Predsednik Wilson želi, da bodo sprejeti do konca meseca julija, nakar odide kongres na počitnice.

Washington, D. C., 16. junija. — Po sprejetju zakona o pristojbinah za Panamski prekop se bavi sedaj zvezni kongres s protitrustno predlogo, katero bode treba rešiti še tekom tega zasedanja. Predsednik Wilson želi, da bodo ti zakoni sprejeti do konca meseca junija, nakar bode kongres odgoden. Demokratski vodje senata so bili poklicani v Belo hišo, ker jim je naznanil predsednik Wilson svoje želje. Obče mnenje je, da bodo sprejeti protitrustni zakoni brez velikih ovir.

Kakor se čuje, bode imenoval predsednik Thomas D. Jonesa iz Chicage guvernerjem zveznega sveta. Podguverner postane Charles S. Hamlin iz Bostona.

Disciplinarna preiskava se vrši proti senatorjema Overmanu in Clintonu, katera dolžijo, da so rabili senatske pisemske ovitke, ki so poštnine prosti, za privatne svrhe, tako za vstanovitev družbe za izkoriščevanje nekega zlatega rudnika v North Carolina. Senatorja sta sama zahtevala preiskavo.

NEURJE V PARIZU.

Pariz, Francija, 16. junija. — Glavno francosko mesto je obiskalo strašno neurje, pri katerem je izgubilo osem oseb življenje. Nad Pariz se je zlila velikanska množina vode, ulice so bile podobne mnogih mestih se je podal tlak ter deročim gorskim potokom. Na se pokazale luknje. Promet je bil popolnoma ustavljen. Prava panika je nastala, ko so ugasnile vse plinove in električne svetilke. Mnogo hiš se je podrlo, iz nekaterih so morali prebivalci bežati, ker je nevarnost, da se istotako poderejo. Podsulo je več oseb, ognjegasci so na rešilnem delu. Napravljena škoda je velikanska.

ROOSEVELT V LONDONU.

London, Anglija, 17. junija. — Pred kraljevsko geografično družbo je predaval bivši predsednik Roosevelt o svojem raziskovanju in potovanju po Braziliij Ponovil je to, kar je povedal pred geografično družbo v Washingtonu. Poslušalci so ga navdušeno pozdravili.

VELIKA PODPORA.

Ann Arbor, Mich., 17. junija. — Narodna zveza za proučevanje ter zatiranje jetike naznanja, da je prodala meseca decembra 44,000,000 kolekov Rdečega križa. Izkupili so zanje $440.000.

PASTOR ODVEDEN.

Detroit, Mich. 17. junija. — Pastor Louis R. Patmont iz Westville, Ill. je zopet izginil, in policija ga sedaj išče. Njegovi prijatelji se bojijo, da je bil zopet odveden. Poslednji pot je izginil za dva meseca, in ko so ga našli v neki kleti zvezanega, je zatrjeval, da je bil odveden, ker je deloval za temperenčnike v državi Ilinois.

CESAR OZDRAVEL.

Dunaj, Avstrija, 16. junija. — Cesar Fran Josip je popolnoma ozdravel, ter se v kratkem poda v Išl. Zdravnika dr. Kerzla, ki ga je tako uspešno zdravil, je povišal v viteški stan, dr. Ortnerju je pa podelil komodorski križec Leopoldovega reda.

PO VELIKIH IZGREDIH NASTAL MIR V BUTTE.

Na rudarje je pomirljivo vplivala vest, da pride v Butte predsednik zapadne rudarske zveze, Moyer.

Butte, Mont., 17. jun. — Vest, da pride predsednik zapadne rudarske zveze Charles A. Moyer iz Denverja posredovat, je zelo pomirljivo vplivala na rudarje. Izgredov in demonstracij ni več, in guverner Stewart je izjavil, da odpotuje domov v Helena. Unijski vodje pravijo, da bode takoj po mirljivo vplivala na rudarje. Izseben odsek, ki bode raziskal razmere v uniji, vsled katerih je prišlo do razkola.

Washington, D. C., 16. junija. — Kongresna delegacija iz Montane je pod vodstvom senatorja Wilsona v Beli hiši prosila predsednika, naj ima v pripravi zvezne čete za Butte, ako bi se izgredi ponovili. Tudi guverner Stewart je brzojavno naprosil predsednika za vojaštvo.

Butte, Mont., 17. junija. — Rudarji tukajšnje lokalne unije št. 1 "Western Federation of Miners" so danes glasovali o vprašanju, če morajo rudarji na zahtevo pokazati svojo člansko karto ali ne. Izid glasovanja še ni znan.

V torek se je vršilo glasovanje obeh struj. Vladal je ves čas mir in red.

KONEC SPLOŠNE STAVKE.

Rim, Italija, 17. junija. — Generalni štrajk je končan, po Italiji vladajo zopet redne razmere. Vlada je z vso odločnostjo nastopila ter zadušila revolucionarno gibanje. Okoli 50 demokratev je že bilo obsojenih v daljše zaporne kazni, več drugih se nahaja v ječi.

BEG IZ JEČE.

Dunaj, Avstrija, 17. junija. — Veliki vohunski proces, ki bi se moral vršiti ta teden pred porotnim sodiščem v Crnovicah, se najbrže ne bode nikdar vršil, ker sta oba obtoženca, brata Gierowsky, pobegnila iz ječe. Obtožena sta bila rusofilske propagande, vohunstva in veleizdaje. Posrečilo se jima je, pobegniti v avtomobilu čez rusko mejo. Več jetniških paznikov so aretovali, ker so baje pomagali beguncem uiti.

RADI SUFRAGET.

London, Anglija, 16. junija. — Da sufragetke ne bi nadlegovale kraljevske dvojice pri dirki v Ascot, je zastražilo vsa pota in dohode 1000 policajev iz Londona, ter 100 najboljših detektivov. Policaji so tvorili špalir od gradu Windsor do dirkališča.

V vseh krajih dežele so organizovale oblasti privatne organizacije s policijsko oblastjo. Namen teh organizacij je, onemogočati sufragetam njihovo vedno drznejše razdiralno delo.

IME GA JE IZDALO.

New York, N. Y., 16. junija. — Ko je prišel Barnay Jasmunskiewieoz, kurjač na parniku "New York", v katerega je pred nekaj dnevi na morju zavozil parnik "Pretoria", danes v glavni urad družbe, kjer bi moral biti odlikovan za njegovo junaško vedenje pri koliziji, gotovo ni slutil, da bode neprijetno presenečen. Odlikovanja namreč ni dobil, pač pa ga je nek detektiv aretoval, in ga bode spremil v Chicago, kjer se bode moral zagovarjati pred pristojnimi oblastmi radi roparskega napada. Ko je Barney izvedel, da mu je namenjena nagrada, je navedel svoje pravo ime, kar ga je spravilo v ta položaj.

POLOŽAJ NA BALKANU VEDNO KRITIČNEJŠI.

V Atenah vlada mnenje, da je nova vojna neizogibna. Naskok mohamedancev na albansko prestolico Drač.

Atene, Grška, 16. junija. — Grški begunci iz Male Azije prinašajo poročilo o strašnem krvoprelitju, katero so uprizorili Turki v mestu Phokis, 25 milj severno od Smirne. Okoli sto Grkov, med temi duhovnike, starčke in otroke, so poklali.

London, Anglija, 17. junija. — Turška vlada še ni odgovorila na spomenico, katero ji je poslala Grška, in kakor kaže, jo bo Visoka Porta sploh ignorirala. Napetost med obema deželama je velikanska, vlasti imajo polne roke dela, da če le mogoče preprečijo novo vojno. V Atenah splošno vlada mnenje, da je vojna neizogibna. Petdeset prebivalcev mesta Menemen blizu Smirne je bilo pri brambi mesta ubitih od Turkov.

Drač, Albanija, 17. junija. — Uporni mohamedanci so napravili nov naskok na mesto. S težkimi topovi so začeli z Rasbula streljati na prestolico. Albansko topništvo strelja nazaj. Očividno je, da hočejo mohamedanci pregnati kneza Viljema, ker hočejo vladarja mohamedanske vere. Mornarji z bojnih ladij mednarodnega brodovja pred Dračem so zasedli tuja poslaništva ter konzulate in napravili barikade okoli knezove palače. Več avstrijskih torpedovk je odplulo v Skader po 1500 Malisorv, ki so udani knezu Viljemu.

London, Anglija, 16. junija. — Poročevalec "Times" naznanja iz Drača, da se sicer veliko porabi smodnika, ne da bi imela kaka stranka zaznamovati kaj prida vspehov. Velika Britanija pošlje še eno bojno ladijo v Drač, da čuva kneza Viljema in njegovo rodbino.

VROČA KRI.

Havana, 16. junija. — Polkovnik Charles M. Aguirre, prejšnji policijski šef na Havani in poslanik na Peru, je ustrelil svojega družabnika Generoso Canala, s katerim je prišel v prepir. Canala so zadele štiri krogle.

SVARILO.

Edmonton, Alta., 17. junija. — M. S. Booth, tukajšnji varstveni in zdravniški komisar svari ljudstvo pred nakupom petrolejskih delnic, o katerih vrednosti se ljudje niso prej poučili. Odkar so odkrili petrolejsko vrelce v Discovery, se je po postavah države Alberta organizovalo 227 petrolejskih družb s kapitalom več kot $200.000,000 — na papirju.

PRVA MISEL.

V slučaju nezgode ali nenadne bolezni je mnogo odvisno od prve misli. Vedno se domislite na Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ker to zdravilo izpodbuja vse organe k njih naravni delavnosti ter daje telesu toploto in udobnost. Tudi olajšava zapeko, ki je navadna v takih slučajih, in pospešuje prebavo. Pri nerazpoloženju in slabi prebavi je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino dragoceno zdravilo, kakor tudi pri zapeki ženske, blede in bolehne, naj poizkusijo to zdravilo, ker večkrat hitreje pomaga nego katerokoli drugo. V drobovih neprilikah v zvezi z bolečinami je to zdravilo priporočljivo. V lekarnah Jos. Triner, izdelovatelj, 1333—1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Tisti, ki potrebuje zdravila za nadrgnjenje bolestnih delov telesnih, naj poizkusijo Trinerjev liniment. Močan je in izdaten. — Advr.

SLOVENSKO KATOLIŠKO PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOŠIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ URADA PREDSEDNIKA UPRAVNEGA ODBORA S. K. P. D. SV. BARBARE.

Z dne 21 maja t. l. sem razposlal na vse postaje S. K. P. D. Sv. Barbare poročilne listine za prejembo knjig in druzih tiskovin, katere bi se morale vrniti nazaj predsedniku upravnega odbora, da bode mogoče natančno vedeti, ali so prišle vse tiskovine na postaje, kakor je bilo naročeno, ali ne od raznih tiskarn, ki so listine oziroma tiskovine pošiljale direktno na postaje.

Večina izmed cenjenih tajnikov mi je že iste vrnila nekaj jih je pa še, od katerih jih še nisem prejel. Zatoraj uljudno prosim vse one sob. tajnike, kateri še niso vrnili poročila upravnega odbora, da to storijo kakor hitro jim čas dopušča, da bode odboru mogoče stvar urediti. Nadalje sem opazil, da veliko tajnikov ni prejelo "Mesečnih poročil" za I. razred, kakor je zahtevano na listini. Tukaj se je pa urinila pomota in bi moralo biti stavljeno vprašanje: "ASESMENT POSTAJE S. K. P. D. Sv. BARBARE" ker ta knjiga je mesečno poročilo, in se mora izpolniti vsaki mesec, kakor je že bilo prej označeno. Zatoraj upam, da bodo cenjeni tajniki to upoštevali in to knjigo rabili za mesečno poročilo.

Istotako sem tudi opazil, da je veliko postaj, katere niso prejele knjige, letno poročilo članov in članic. Ta knjiga se je razposlala še meseca januarja in jo je moral vsak tajnik vrniti glav. tajniku, da je bilo mogoče pričeti poslovanje po novem sistemu. To knjigo je zopet vrnil glav. tajnik nazaj, da se potem lahko uknjiži člane(ice) v imenik in zapisnik oporok. Upam, da bodo to cenjeni tajniki razumeli ter da ne bode kakšnega nezadovoljstva.

Nadalje sem prejel razne zahteve od postaj za listine suspendovani ali črtani člani, zopet sprejeti. Tudi te je potreba, da bode še bolj mogoče pravilno poslovanje. Tem potom uljudno naznanjam, da so se listine že naročile ter bodo v obliki suspendavalnih listov. Kakor hitro jih bode tiskarna imela v redu, jih prejme vsaka postaja eno knjigo. Nadalje tudi prosim, da so sob. tajniki pazljivi pri izpolnjevanju raznih knjig in listin, posebno mesečnih poročil (Asesment postaje S. K. P. D. Sv. Barbare.) Kakor že poročano. Tako se prihranijo mogoče pomote, katere včasih povzročijo veliko nepotrebnega dela. Zatoraj še enkrat uljudno prosim, da cenjeni sob. tajniki upoštevajo zgoraj navedeno, in v slučaju, da kateri izprevidi kaj koristnega za naši slavno organizacijo, bode njihov nasvet vedno dobrodošel.

Kakor sem že večkrat povdarjal, znano mi je, da bode težak pričetek, toda ko se bode pričelo, bode v olajšavo sistem, kateri je sedaj v veljavi. Istotako tudi priporočam cennjenim članom in članicam, da stopimo skupaj ter na delo za organizacijo S. K. P. D. Sv. Barbare.

Anton Hočevar, predsednik uprav. odbora.

IZ NOVE DOMOVINE.

MINNESOTA.

Duluth. — V pondeljek so priredili tukajšnji socialisti veliko zborovanje v Auditorium. Kot glavni govornik je nastopil Eugene Debs, znani socialistični vodja, časnikar in pisatelj. Soc. stranka ga je pri zadnjih predsedniških volitvah tudi postavila za predsedniškega kandidata. Njegovim izvajanjem so sledili številni poslušalci z velikim zanimanjem.

— Miss Lillian Morey, stanujoča s svojo materjo na št. 731 izt. peta ulica, je preteklo soboto s streli iz samokresa pregnala nekega neznanca, ki se je okoli polnoči splazil v stanovanje.

— New Duluthčani in prebivalci v Gary so napravili potrebne korake, da dobijo tudi oni mestni park, katerega sedaj še pogrešajo. Za mestni park bodo najbrže izbrali mesto med New Duluth in Gary.

— Te dni se je vrnil v Duluth 57 let stari Anton Mylender, katerega smrt so oficijelno proglasili septembra meseca, ko je bil nek mož usmrčen na progi North Pacific železnice na 11. zap. ave. Mylender, ni nič vedel, da so ga imeli za mrtvega, ter pravi, da je šel iskat dela v Minneapolis, kjer ga je tudi dobil.

— Sodnik Eusign je zagrozil 26 let staremu Roy Caircrossu, da ga pošlje v ječo, ako ne bode plačeval točno vsak teden $5.00 alimentacij svoji ločeni ženi. Caircross je povedal sodniku, da zasluži samo $13.00 na teden, in da mora preživljati svojo mater, pa mu ni nič pomagalo.

— Na jezeru Superior je sedaj nekaj več prometa zadnje tedne, toda rude se še vedno ne odvaža v tolikih množinah, kakor prejšnja leta ob tem času. To pa vsled tega, ker rudniki splošno slabo obratujejo.

— V jezeru so našli te dni nedaleč od rešilne postaje na Park Point truplo utopljenca, v katerem so spoznali bivšega odvetnika iz Dulutha Walter B. Moer-a, ki je pobegnil iz državnega azila 2 junija 1913. Truplo je bilo jako težko prepoznati, ker je Moer ležal že dolgo časa v vodi. Skočil je v samomorilnem namenu že 23 novembra z nekega okna v pričujočnosti številne množice v jezero.

— Podpisani se zahvaljujem vsem rojakom v Chisholm, Eveleth,Gilbert in Aurora, s katerimi sem prišel v dotiko, ter se jim zahvaljujem za izkazano mi gostoljubnost in prijaznost. — John Movern.

— V soboto je pripeljal v opazovalnico St. Lukas' bolnico v Duluth rojak Anton Jerič iz Ely svojo ženo, kateri se je nenadoma omračil um. Nesrečnica je mati šestih otrok, katerih najmlajši je star šele dva meseca. Upati je, da rojakinja kmalu ozdravi ter vrne k svoji družini.

— V našem uradu so se zglasili: John Petrič s soprogo iz Hibbing na poti v Rochester, kjer poišče njegova žena, zdravniške pomoči; Anton Mrhar iz Rainy, Minn, na poti v Willard, Wis., kjer obišče svojega brata, J. B. Mihelič iz Aurore, ter Fred Silc od tam, grede za delom v Montano; Mohor Mladič iz Chicage po opravkih na range; Math Kapsch iz Ely po opravkih, F. Kalčič iz Ely, spremit svojo družino, ki se vrača v stari kraj v Črnomelj na Kranjsko.

— Potrtega srca se zahvaljuje žalujoča rodbina Rožičeva iz New Dulutha vsem onim, ki so nam pomagali iskat ponesrečena sinova Jožefa in Franceta, ter vsem onim, ki so nam pri tej strašni izgubi pomagali na ta ali oni način. Zahvalo izrekamo tudi uredništvu tega lista za izkazano pomoč. Srčna zahvala posebno možem in fantom iz New Dulutha, ki so se zelo trudili pri iskanju izgubljenih dečkov dokler ju na žalost nismo našli v vodi mrtva. Iskreno zahvalo izrekamo nadalje rojaku Matija Pretnerju in Jakobu Skala, ki sta veliko žrtvovala za olajšanje našega gorja. Nadalje se zahvaljujemo Štefanu Agnichu iz Ely, ki nas je prišel tolažit po svojem prijatelju Nick Chernichu ter bratu Hrvatu Antonu Radoševiču.

Še enkrat iskerna zahvala vsem skupaj. Bog vam stoterokrat plačaj, kar ste nam storili dobrega.

Jožef Rožič s ženo in otroci.

— Pri odpotovanju v staro domovino pozdravljam svojega sina in ženo, oba brata ter svakinjo in Jack Kramarja, ter vse prijatelje in znance v Chisholm, Minn. Posebno pozdraljam Charles Zgonca, Blaž Jesiha, Jernej Jakiča in Marjetinega brata; Želim vsem obilo napredka in srečno svidenje!

Frank Janežič.

— Ponovno opozarjamo vse naročnike, ki še niso poravnali zaostale naročnine, da to store do konca tega meseca, da moremo skleniti polletni račun. N. V. je edini slovenski list ki izhaja po ovakrat na teden na osmih straneh s sedmimi kolonami, a vedar kljub večjim stroškom ni dražji. Upoštevajte to in storite svojo dolžnost, kakor jo izvršuje N. V. napram naročnikom.

Pipestone. — V celem okoličju so nastale poplave, ko se je dvakrat utrgal oblak. Minnesota reka je zelo narasla. Železniški promet je deloma ustavljen, nekaj postaj je pod vodo.

Pri Jasper je utonilo sto prašičev in v pokrajini Trosky je poginilo več sto glav goveje živine. Rock reka je za čevelj višja, kakor je bila za časa poplave pred 18 leti. Farmerji trpijo veliko škodo.

Eveleth. — Koncert slovenskega društva "Sloga" v soboto je napel za sedanje slabe čase še precej dobro. Pevci in pevke, igralci in igralke so svojo nalogo častno rešili. Obširnejše poročilo priobčimo v prihodnji številki.

— Policijski načelnik Tomas Finngan je ukazal, da morajo nositi vsi psi nagobčnike. To pa vsled tega, ker je bilo zadnje čase popadenih več oseb.

Grand Rapids. — Petru Spina je prisodilo sodišče znesek $1.200, katerega mora plačati Great Northern železnica tožitelju za majhen kos zemlje, na kateri ima železniška družba nekaj poslopij.

— Okoli 1,100 akrov zemlje je bilo prodano v Itasca county na mesečni razprodaji državnega zemljišča. Prodajali so aker po $6.00.

Hibbing. — Matt Kočevar, ki biva blizu Kinney je bil aretovan 13 junija, ker so našli pri njem srno. Obsodili so ga na 60 dni zapora. Proti njemu je dvignil obtožbo gozdni čuvaj Wood.

— Guverner Eberhart je prišel te dni na svoji kampanji sem, tu imel govor, kateremu je prisostvovala velika množica ljudi. Eberhart kakor znano zopet kandidira za guvrenerja.

— Tužnim srcem naznanjam po širni Ameriki žalostno vest, da mi je dne 24. maja umrla mati Marija Klemenc-Adamovka v Črnomlju, ter enega sina laa

lju. Pokojnica je zapustila dva sinova v Črnomlju, ter enega sina in hčer v Ameriki v Hibbing. Naj v miru počiva! — Žalujoča Marija Zubrhich in Frank Klemenc.

Rochester. — Tukaj je umrla Mrs. David Elliott za pelagro. To je bil prvi slučaj te bolezni v državi Minnesota in državni zdravstveni urad je potrdil diagnozo tukajšnjih zdravnikov.

Tower. — V rudniku North American se je začelo sedaj precej dobro delati. Ker pa čaka še precej delavcev na delavsko priliko, ni nikomur svetovati tja hoditi za delom.

Virginia. — Odvetniki so vložili te dni več odškodninskih tožb, v katerih zahtevajo od raznih družb odškodnino v skupnem znesku $13.000. Matt Hills zahteva od M. A. Hanna družbe $5.000 za poškodbe, katere je zadobil 28 julija 1911 pri delu v Brunt rudniku v Ironwood, John Swanson tudi $5000 od Oliver Iron Mining družbe za poškodbe, zadobljene 10. sept. 1912 v Alpena rudniku ter Charles Valentine $3000 za poškodovano roko, katero si je pohabil pri delu za tvrdko Osterberg & Johnson v tem mestu. Razprave se bodo vršile avgusta meseca.

— Sodnik Carey je zopet obsodil več brezposelnih delavcev, ki so iskali nočišča na tovornih vozeh. Ker niso mogli plačati denarne globe po $5.00, jih je poslal sodnik za 20 dni v okrajni zapor.

— Trupli Andreja Furmana in Andreja Sestaki ki sta utonila pred dvema tedni v Ely jezeru, so dne 14. junija potegnili iz vode.

— V Alpean rudniku last Oliver Mining družbe, je zasulo Nikola Sevelji. Vse prizadevanje, ga rešiti, je bilo zaman. Dobili so ga izpod zasutja že mrtvega. Sevelj je bil star 27 let, ter zapušča v starem kraju ženo z otrokom.

COLORADO.

Pueblo. — Umrli: Uršula Kočevar na Egan Ave., omožena ter stara 27 let. — Marija, hčerka Fr. Kasiča na Bohman ave. — Po kratki in mučni bolezni je umrl Martin Bajuk. Bil je član sv. Jožefa, ki mu je priredilo sprevod.

MICHIGAN.

Marquette. — Iz poročila, katero je izdal lovski in ribiški državni urad, je razvidno, da je bilo meseca maja izvršenih 138 aretacij. Aretovanci so se v 124 slučajih pregrešili zoper ribiške ter v 14 slučajih zoper lovske zakone. Skupna svota plačanih denarnih glob znaša $1.552.34.

OHIO.

Akron. — Tu je umrl dne 23. maja rojak Ivan Jankovič.

Pogreb se je vršil dne 26. maja in pokopali smo ga v bližnjem Barbertonu, kjer je že več naših rojakov pokopanih. Pogreba so se udeležili društveni bratje društva "Dolenjec" društva "Triglav" štev. 48. in mnogo druzega občinstva.

Pokojnik zapušča tu v Akronu ženo ter šestero nepreskrbljenih otrok v starosti od 8. mesecev do 16. let. Žalosten je bil pogled na majhne otročiče, kateri so plakali za svojim nepozabnim očetom. Pokojni je bil doma pri Igu na Kranjskem in je bil star 40 let, ko je umrl. Tu je bival 5 let; bil je značajen in priljubljen človek.

Član S. N. P. J. je bil tri leta in pol; bil je vedno naprednega mišljenja.

VAŽNO ZA ROJAKE.

Kdor hoče imeti dobro narejeno obleko naj pride v mojo krojačnico. Imam mnogo vzorcev vsakovrstnega blaga, da si lahko vsak izbere. Cene primerne za delo jamčim. Imam v zalogi tudi vsakovrstno opravo.

Frank Žagar.
krojač in trgovec,
Chisholm, Minn.

POSLEDNJI BOJI ZA MEKSIKANSKO CESARSKO KRONO.

Zgodovinski spis.

Priredil za "N. V." **Milutin.**

(Dalje).

III.

Vojskovodja brez vojakov.

Obmorska trdnjava Vera Cruz, zgrajena po zistemu bastijon in nekdaj najboljša utrdba države, se dandanes ne more dolgo upirati sedanjemu strašnemu napadalnemu orožju. Dolgo se ne more braniti niti od morske strani niti od kopnega. Na jugu se dviga v dveh visokih etažah bastija "Santiago", gotovo najvažnejša utrdba trdnjave, ker obvladuje tukaj morju se bližajoče zapadne višine, sipine, ki segajo tik do zidov forta, kolodvor in največji del ladjedelnice "Sacrificios."

Nasproti mestu in Santiago, ločen od te bastije po kakem 700 metrov širokem, toda zelo globokem morskem rokavu, se nahaja na ogromni, iz morja kipeči skali fort "San Juan de Ulloa", s katrega je mogoče obvladati vse mesto, ladjedelnico in oba dohoda k njej. Ako je fort dobro oborožen, ter da se nahaja v njem izvežbano topništvo, bi bilo izkrcanje v Vera Cruz nemogoče, in tudi sovražnik se ne bi mogel držati v mestu. tudi če bi ga zavzel.

Kakor Santiago na jugu, tako ima tudi bastija "Cencepcion" na severu nalogo, braniti napade s kopnega in z Ulloa z morja. Severno od Concepcion bastije se razprostira do vznožja prve obrežne terase štiri kilometre dolga peščena planjava.

Med Santiago in Concepcion se nahajajoče trdnjavske gradbe se dvigajo le malo nad trdnjavskim obzidjem. Opremljeni so le z dvemi ali štirimi topovi. Najvažnejše trdnjavske gradbe se nahajajo ob straneh trdnjavskih vrat, skozi katera vodi glavna cesta v Mekziko.

Za časa našega prihoda v Vera Cruz je bilo v vseh trdnjavskih gradbah 58 montiranih topov in 50 (!)) topničarjev. Posadka forta Ulloa je obstajala iz nekega španskega kapitana in deset mož, vsi že precej postarni, medtem, ko je nadzoroval zunanje trdnjavsko zidovje en častnik, ki je razpolagal s 40 možmi, in katere je razdelil v posameznih trdnjavskih gradbah. Prišli smo tedaj dne 28. februarja 1867 v eno najvažnejših trdnjav države, katero naj bi branili pred sovražnikom, ki nam je bil že za petami — branili brez topništva. To dejstvo gotovo ni moglo oživiti upa in poguma braniteljev. Vojakov ni bilo, posebno ne topničarjev, zato pa je bilo več generalov.

Še pred našim prihodom je prišel v trdnjavo "general arteleri-je", Cueva, s še dvema drugima generaloma v Vera Cruz, da smo imeli tedaj za vsako četo generalnega poveljnika in vrh tega še generalno prefekturo in generalno poveljništvo. In vsi ti generali skupaj so imeli komaj toliko ljudi pod seboj, kakor en avstrijski polkovnik v vojnem času. Ker "topničarski general" Cueva topničarjev ni mogel stresti iz rokava, naj bi napravil znani naborni adjutant še zadnji obupni poizkus pridobiti od odhoda čakajočih Avstrijcev one, ki bi bili najbolj sposobni za to službo.

Z novim nabornim poslom ni bilo mnogo sreče, pač pa sem dobil izmed že zapriseženih Avstrijcev za topništvo že v dveh dneh 80 mož, seveda večinoma pešce in jahače, a tudi nekaj pravih topničar

(Nadaljevanje na šesti strani.)

Našim gospodinjam!

Med trgovinami je velik razloček, in slovensko ljudstvo bo gotovo najboljše in najpoštenejše postreženo v edini slovenski naselbini na hisholm. Mi vemo, kako težko Slovenci služijo denar; mi vemo kaj potrebujejo za življenje, in mi smov selej pripravljeni postreči jih z najboljšim blagom po kolikor mogoče nizkih cenah. Pridite in prepričajte se!

Pesavento & Stonich, grocerija
Chisholm, Minn.

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.

***

Kapital, preostanek in delniška odgovornost

$74.000.00

***

Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

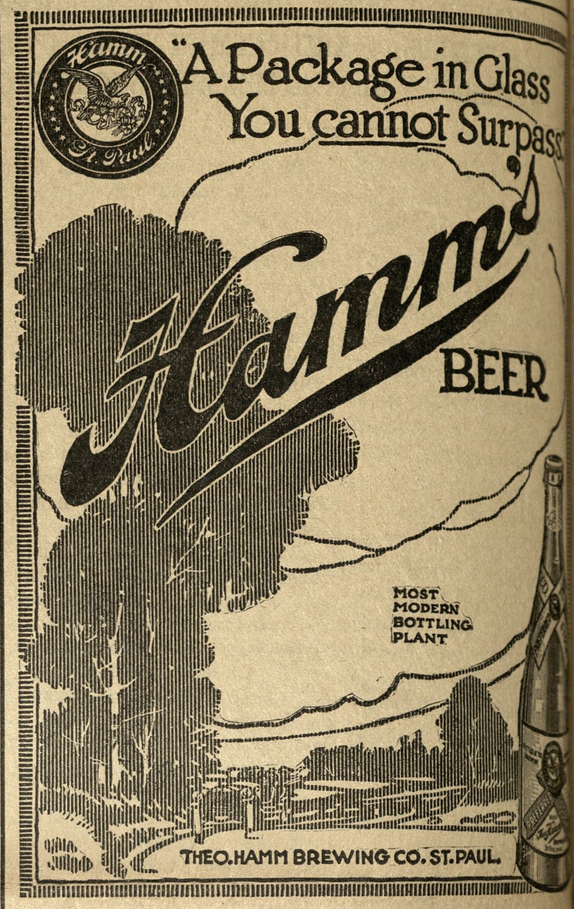

JAY W. ANDERSON, zastopnik za Duluth
352 WEST MICHIGAN ST. Telephone Grand 1

B. BUSH, zastopnik za Virginia, Minn.

Prvi in centralni oddelek Gary-ja

sta kraj jeklarne v Minnesoti, sta edina kraja, ki se držita in ki sta ustvornice MINNESOTA STEEL KOMPANIJE, ki stane $25,000,000. V tem okraju bo in je že vstanovilo tisoče jeklarskih delavcev svojo domačijo. Izvrstne prilike za vsakovrstno trgovino.

Stanovanjske lote merijo 30 in 33x100 čevljev in stanejo od $500.00 naprej, in sicer $25.00 do $100.00 naplačnine, ostanek v mesečnih obrokih po $10.00 do $15.00. — Trgovske lote od $700.00 naprej, četrtina naplačnine, ostanek $25.00 na mesec. Cene so take, da sedaj lahko še vsak kupi.

Prebivalstvo šteje že danes 2000, konec tega leta štelo bo 7500. — Te moderna izboljšanja, tako da lahko sami izračunite, kaj bo to pomenilo kolikor se tiče zvišanja cene; zato kupite sedaj.

Za popolne podatke pišite ali se pa zglasite na

Gary Land Company
202 Palladio Building Duluth, Minn.

ZASTOPNIK ZA EVELETH
Max Volčanšek, Jones Street, Eveleth, Minn.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTO

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan

Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Požar. Na skednju posestnika Frana Peterlina v Kosezah je izbruhnil nedavno požar, ki je uničil ta skedenj in skedenj soseda, ki se piše tudi Fran Peterlin. Prvi ima 5000 K škode in je bil zavarovan za 1800 K, drugi ima 6000 K škode in je bil zavarovan na 2400 kron.

Rop. Ko se je vračal dne 11. maja ob 11. ponoči gostilničar Ivan Vilar iz Podgorice domov, ga je na cesti napadel neki mož iz tamošnje okolice ter mu vzel uro. Dozdevnega roparja je orožništvo aretiralo.

Strela ubila. Med nevihto dne 19. maja je zadela v gručo ljudi v občini Cerklje v krškem okraju. Strela je udarila v dežnik, pod katerim so stali na prostem polju posestnik Josip Ferenčak in posestnikovi hčerki Rozalija Horženova in Marija Slovenčeva iz Škopice. Ferenčak in Slovenčeva sta bila na mestu mrtva, Horženova se je čez nekaj časa zopet zavedla.

Ustrelil se je 17. maja po Gorenjskem splošno znani mesar, gostilničar in posestnik Lovro Pristavec po domače "Pernuš" na Javorniku radi slabih gmotnih razmer. Mož je bil svoj čas zelo podjeten in je imel tudi pred leti gostilno v Kranjski gori pri "Pošti". Zadel se je revež tako nesrečno, da je svojo dušo izdahnil po groznih mukah šele drugi dan.

Umrl je v petek 29. maja v najlepši dobi (34 let) star nadučitelj v Brusnicah Anton Sila kot žrtev svojega poklica; zapušča vdovo in dvoje nepreskrbljenih otročičev. — Pokojnik j bil mož-značaj, ki ni uklonil tilnika brezmejnemu nasilstvu in terorizmu gospodujočih nasprotnikov.

Bivšo poštarico na Suhoru sta dne 11. maja dva orožnika iz Ljubljane pripeljala v preiskovalni zapor novomeškega okrožnega sodišču. Na sumu je radi nerednosti na pošti.

Nesreča na železnici. 30. maja je od strani zadel dunajski brzovlak, ki pride ob 5. uri 55 minut v Ljubljano, ob prazni osebni vlak državne železnice. Troje vozovi brzovlaka in en voz osebnega vlaka so skočili s tira. Dva pasažirja in sicer 24-letni pravnik Jožef grof Auersperg iz Ljubljane in 26-letni laški delavec Fr. Serravato iz Trsta sta bila lahko poškodovana. Prvi je bil lahko ranjen na kolenu, slednji pa na nosu in na roki. — Brzovlak je vsled tega imel 57 minut zamude.

"Gospod baron, — se vsak priklon — velika zver ste zdaj"

V ljubljanskih klerikalnih krogih se govori, da se je dr. Šusteršič s svojimi patrijotičnimi govori v delegaciji merodajnim krogom tako prikupil, da postane v kratkem — baron. Manj kakor baron ne more postati vsled reda, ki mu ga je preskrbel nekdanji ministrski predsednik baron Beck. Če se ta upanja uresničijo, potem bodo morali klerikalci seveda preskrbeti za serenado in bakljado in za ta slučaj naj zapojo dr. Šusteršiču lepo pesemco iz igre "Čevljar-baron": "Zdaj si barom bogat — Pa ne pozabi — Da si koval podplat — Pri nas doma."

Spoved pred zakonom in drago plačana odveza pri njej. "S. N." piše: Nekod je šel gospod k spovedi, da izpolni verske dolžnosti pred poroko. Spovednik, duhovnik beraškega reda, ga vpraša, kedaj je bil zadnjič pri spovedi. "Ko sem odhajal iz gimnazije pred dvanajstimi leti" odgovarja skesani grešnik. "Tedaj Vam ne morem dati odveze," reče nejevoljno pater. — Spovedanec porine stotak skozi mrežico v spovednici in reče patru: "No, tak pa berite nekaj sv. maš za mene ubogega grešnika!" Patru se je pri pogledu na bankovec — znak dejanskega kesa — zasvetli obraz, desna roka njegova napravi znamenje sv. križa in grešnik zasliši pomirljive besede: Absolvo Te itd. po katerem mu pater pomoli skoz mrežico listek s potrdilom, da je opravil confessionem sponsalem. Odvezani grešnik pripoveduje to svojim znancem in svetuje neoženjenim, da naj store v potrebi po njegovem vzgledu, da ne bodo imeli sitnosti pri poroki, ki tako nekaj več stane ko navadno, pa vendar je spoved z enim potom v cerkev opravljena.

Zopet preiskave v Ljubljani. — "S. N." piše: Državna policija v Ljubljani ima v zadnjem času zopet preko glave posla. Preglavice ji delajo — dijaki. To pot so na vrsti realci. Kaj so dijaki zakrivili, nam ni znano, vemo samo to, da je bilo že več realcev klicanih na policijo, kjer so jih strogo zasliševali. Preiskava se nadaljuje, uvedla pa se je baje brez vednosti ravnateljstva. Kakor se zatrjuje, je dijake ovadil neki profesor, ki je imel v dijaških vrstah nekega svojega zaupnika. Kolikor smo informirani, skuša oblast izslediti, ako so ljubljanski dijaki v zvezi "s poskušenim atentatom" trgovskega akademika Schaeferja v Zagrebu na barona Skerlecza. To domnevanje, da bi bili ljubljanski dijaki v zvezi s Schaeferjem, je naravnost blazno. Prvič je za vsakega razumnega človeka jasno kakor beli dan in dokazano, da o kakšnem "poskušenem atentatu" Milutina Schaeferja sploh ne more biti govora, drugič pa je docela izključno, da bi bili ljubljanski dijaki v kakršnikoli zvezi z zagrebškimi trgovskimi akademiki. Zato smo prepričani, da se bo tudi ta najnovejša akcija naše policije končala z istim fiaskom, kakor vse njene dosedanje. V policijskih krogih se seve zatrjuje, da bodo to pot spravili na dan naravnost presenetljive stvari. V kolikor se bo to pričakovanje vresničilo, to bo pokazala bodočnost.

Duhovnik o kranjskih razmerah. "S. N." piše: V roke smo dobili pismo, ki ga je pisal znan kranjski duhovnik, ki je bil še nedavno tega steber klerikalne stranke. Mož piše med drugim: "Škofu in njegovi ošabni stranki z dr. Žlindro vred bo zapel mrtvaški zvon preje nego si oni to mislijo. Le še tepci in analfabeti so njihov materijal, katerega imajo na ta ali na drug način privezanega. Toda s tem ne bodo dolgo prevzetovali. Saj imamo nekaj skušnje in obzorja. Zato le krepko vztrajajmo in trpimo! Zora puca, bit če dana. Kar sem ordinarijatu napovedoval, to se je deloma že zgodilo, namreč reakcijo v ljudstvu zoper klerikalce kranjske. Govorili so Notranjci ob ravno minulih volitvah. Kmet jim bo zrastel čez glavo. Ta proces je naravna posledica, a ta proces je škof Jeglič z divjo silo pospeševal.... Rečem lahko, da sem več prestal sredi med kranjskimi razmerami, kot kamen na cesti. Vzeli so mi vse, zdravje, čast in svobodo. Vse so mi pobrali. Pobegnil sem, ker se mi studijo in gabijo razmere. Sedaj sem zadovoljen, da ne vidim več hinavščine in hudobije, kakršne ni več nikjer na svetu. S svojim denarjem, s svojimi žulji in močmi smo noč in dan neprestano zidali hleve za koritarje, ki sedaj žro brez zaslug...." Tako piše duhovnik, ki ima globok vpogled v koruptne razmere, ki jih je klerikalna stranka ustvarila v kranjski deželi.

Kmečka vojska za tolovajske tolpe pod Gorjanci. Z Dolenjskega se poroča: Kakor je posneti iz poročil, ki prihajajo iz vseh vasi, ležečih na pobočjih ali v bližini Gorjancev, tu že ne gre več samo za navadno tatinsko družbo, ki že ves mesec uganja svoj zločinski posel po vaseh, ampak razni dogodki kažejo, da je opraviti z dobro organizirano večjo tolovajsko družbo. Vlomi v vinske hrame in kleti ter v posamezne hiše sredi vasi, se ne vrše več natihoma, ampak banda postaja naravnost nasilna in poredna. Stražijo kmetje na eni strani vasi, čujejo na nasprotni strani razbijanje po vratih in ko prihite tja, so rokovnjači navadno že odnesli, kar so hoteli, oglasijo se pa zopet na kakem drugem kraju. Največje poželjenje imajo po suhem svinjskem mesu, pijači in denarju, vzamejo seboj pa tudi obleko, tobak ali sploh kar jim prid v roke. So slučaji, ko so posameznim kmetom pobrali vso obleko cele družine. Nobena še tako varno zaprta zidanica ni več varna pred njimi. Znani so tudi slučaji, da čakajo v gozdih ali samotnih potih ljudi, ki se vračajo z dela s par kronami zaslužka v žepu. **In to se godi** že več ko mesec dni od prve do zadnje vasi ki leže ob Gorjancih. V zadnjem času se en del tolpe potika v bližini Orehovice, Stare vasi, Muharovcu in sploh v vaseh v šentjernejskem okraju. Drugi del pa gospodari okoli Gabrija in Zajčevega vrha. Pred kratkem so na Gabrijski gori zažgali vinski hram possetnika Brulca iz Gabrja. Zgorelo je vse, kar je bilo gorljivega, vino so baje kmetje še pravočasno rešili, ko so ogenj opazili. Ker se politične in druge varnostne oblasti nič ne brigajo, da bi se tej tolpi prišlo na sled, so se kmetje celih vasi sami organizirali v oborožene nočne straže. Pri tem jih zdatno podpirajo tudi posamezni orožniki, katerih je pa premalo, ker je rokovnjaška tolpa se že preveč razširila in ker politične oblasti predrejeno ji orožništvo ravno sedaj preveč izrablja za molenkostne svoje posle. Orožnik, ki pride zvečer utrujen od takih patrulj, je zvečer namesto počitka, primoran se žrtvovati še za nevarno preganjanje rokovnjačev. Tu je večja pomoč neobhodno potrebna. V šentjernejskem okraju so se kmetje sami oborožili in dostikrat ponoči zasledujejo rokovnjače. Seveda brezuspešno. Jih preženejo iz ene vasi, pa že v drugi vasi pokradejo. Kmetje se obračajo do orožniških postaj za uspešnejšo pomoč, če ne, so se domenili, da se vzdignejo sami, oboroženi tudi s puškami in vilami, ter napravijo splošno takozvano "štrajfengo" po vseh bližnjih gozdovih. — V kolikior se je doslej dalo dognati, obstoji rokovnjaška tolpa deloma iz ciganov, nekaterih tatinskih domačinov, deloma tudi iz delomržnjih elementov, ki še zdaj vsled konca zgradbe belokranjske železnice prebivajo tam.

PRIMORSKO.

Starinske najdbe v Tržiču. Pred tedni so izkopali v Tržiču ostanke dveh starih paganskih oltarjev iz rimskih časov. Oltarja sta še jako dobro ohranjena in se domneva, da sta bila posvečena paganski boginji studencev, ker se je že takrat nahajalo v Tržiču kopališče.

Postopanje laških zdravnikov s slovenskimi delavci Pred kratkem si je pri delu zlomil delavec Benčič na postaji Herpelje-Kozina rebro. Brzojavilo se je zdravniku dr. Avieniju za takojšnjo zdravniško pomoč. Dr. Avieni pa je brzojavil nazaj, da naj se Benčič, če je res težko poškodovan, prepelje v bolnišnico. Na ponovno zahtevo se je pa dr. Avieni vendar potrudil v Herpelje, a to šele čez par dni. Tu je konstatiral, da ima delavec Benčič zlomljeno rebro in se izgovarjal, da bi bil preje prišel, če bi bil to vedel, a izgovarjal se je na — nejasnost brzojavke. — Čudno je to postopanje tega laškega zdravnika proti slovenskemu delavcu, kajti jasno se kaže pri tem, da zdravnik nalašč ni hotel priti na slovensko brzojavko delavca. Kaj bi se lahko pripetilo, če bi vsak zdravnik pustil svojega pacijenta, pa recimo, če je to smrtnonevarno bolan in potrebuje takojšnje pomoči, čakati kar par dni? Lahkomiselnost in hudobnost je to, kakor jo more narekovati le najhujša narodna nestrpnost.

Izjalovljena goljufija. Na policijskem ravnateljstvu v Trstu se je zlasil te dni neki človek, ki je naznanil, da sta mu ponudila dva neznanca ponarejene bankovce po 20 kron v nakup. Hlinil se je baje, da jih bo kupil, obenem pa celo stvar naznanili policiji. Dogovoril se je baje, da mu neznanca prodasta za 2000 K dobrega denarja za 10.000 K ponarejenih 20kronskih bankovcev. Neznanca sta ovaditelju povedala, da so bankovci izvrstno ponarejeni in da jih ne more nihče razločiti od pravih. Kupčija se je tudi sklenila in ko je drugi dan prišel kupec ponarejenih bankovcev na domenjeni prostor, kjer naj bi mu neznanca prodala ponarejene bankovce, prijela je policija enega neznanca in mu odvzela z žico prevezan omot. Ko so omot odprli, našli so zgoraj in spodaj dva prava bankovca po 20 K, med obema paje bil prazen bel papir, ki je bil na robu pobarvan, kakor pravi bankovci. Tako sta hotela sleparja opehariti s 40 K kupca za 2000 kron. V bližini kraja, kjer je bil prvi slepar aretiran, stal je njegov tovariš, ki je hotel pobegniti, ko je videl, da je policija njegovega tovariša prijela. — Zvita tička sta 45letni Peter Norbedo, ki se je pred dalj časom izdajal za sodnega zemljemerca. Znan je tudi iz afere, ko je s sodiščem imel opraviti radi tatvine keliha stolne cerkve v Kopru. Drugi pa je 37 letni Ivan Stenovich, doma v Trstu. Oba sleparja sta se seznanila v koprski kaznilnici, kjer sta oba presedela že več let.

Strela je ubila na produ ob Soči pod Št. Andrežem 43letnega Jos. Batiča, ko je vozil gramoz. Bil je na mestu mrtev. Zapušča ženo in več malih otrok.

Umrl je 20. maja pri Sv. Luciji ob Soči ugledni in priljubljeni veleposestnik Ignacij Kovačič v 75 letu svoje starosti. Pokojnik je bil svojčas tudi deželni poslanec. Prizadeti rodbini sožalje!

Napad. V Lokovcu je napadel do sedaj še neznan storilec učitelja Toho z nožem in mu prerezal obleko na roki in na prsih. Pri tem je učitelj na omenjenih mestih dobil več ali manj hude poškodbe in je moral iskati zdravniške pomoči.

Življenje si je hotel vzeti v Trstu 19letni zasebni uradnik Jakob Cozzi s tem, da je izpil steklenico bencina. Zdravnik rešilne postaje mu je izpral želodec in ga pustil nato v domači oskrbi. Vzrok samomora je baje nesrečna ljubezen.

Prijet tat. Ko se je vrnil železniški uslužbenec Milan Bann v svo je stanovanje v rivi del Lloyd v Trstu, zasačil je nekega tatu, ki je ravno odpiral omaro, v kateri je bilo več obleke in tudi nekaj denarja Ko je tat zagledal Banna, skočil je skozi okno in pobegnil, vendar pa ga je Bann ujel in oddal stražniku. Je to 18letni dninar Fran Matovac; ki je policiji dobro znan. Pri njem so našli več stvari, ki so Bannova lastnina.

ŠTAJERSKO.

Iz Frama pri Mariboru poročajo, da trosi tamkaj nekdo po gozdu zastrupljeno meso, vsled česar je že 12 psov poginilo. Orožništvo naj stori svojo dolžnost.

V Judenburgu je bil izvoljen za župana Rudolf Foest, tovarnar in deželni poslanec.

Umrla je v Konjicah hišna posestnica Marija Bečko.

Zgorelo je domovanje posestnika Janeza Germovškega na Fodvincih. Zgorela je hiša z mnogimi živili ter hlev z 9 prasci. Posestnik trpi veliko škodo.

Reguliral se bode potok Bistrica v marnberškem okraju z državnimi, deželnimi in zasebnimi doneski

Iz Brežic. Šofer graščaka Pongraca iz Zagreba je vozil pred krajkim silno naglo s kolodvora proti mestu. Nasproti je privozil hlapec Poljanec s tovornim vozom. Konji so se drvečega avtomobila ustrašili in voz je šel Poljancu čez noge ter mu jih je strl.

Iz Maribora. Drava je zelo narastla, preplavlja že v bregove Pri stavbi elektrarne na Fali je reka napravila precejšnjo škodo.

V Sp. Poljskavi so se fantje med seboj **zravsali, pri čemur** je bil neki železničar Matija Rus tako težko ranjen, da je umrl.

Iz Maribora. Obesil se je bivši Scherbaumov portir, 73 let stari Franc Klampfer v svojem stanovanju. Testament je napisal s kredo na omaro.

Iz Ruš poročajo, da je 18letni delavec Franc Walcher surovo pretepel svojega pohabljenega očeta, ker mu ta ni hotel dati denarja za pijačo.

KOROŠKO.

Železniška nesreča. Pri predzadnji postaji pred Beljakom je skočil te dni raz tovorni vlak sprevodnik Anton Pemberger tako nesrečno, da je padel in prišel z levo roko pod voz, ki mu jo je zmečkal. Tudi je zadobil več poškodb po telesu in ima najbrže tudi hrbtenico poškodovano. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico. Poškodbe so smrtnonevarne in so mu zdravniki morali takoj odrezati levo roko.

V Glini je utonila 9letna Ana Kopejnik. Šla sta z enako staro Josipino Moser čez brv, ki so jo postavili vojaki in ki je obstojala iz dveh hlodov. Pri tem je Ani Kopejnik spodrsnilo in je padla v ino. Njena tovarišica je poklicala očeta, ki je otroka potegnil iz vode. Vsi rešilni poizkusi so bili zaman.

Težka nezgoda pri delu. Pri Brücklu se je ponesrečil delavec v tamošnji tovarni za klorovo apno. Pri obešanju neke verige se je ta odtrgala in je padel delavec z vsem odrom nad 20 m globoko. Priletel je tako nesrečno ob betonska tla, da se je poškodoval na loopravi radi tatvine keliha stolne cerkve v Kopru. Drugi pa je 37 letni Ivan Stenovich, doma v Trstu. Oba sleparja sta se seznanila v koprski kaznilnici, kjer sta oba presedela že več let.

Strela je ubila na produ ob Soči pod Št. Andrežem 43letnega Jos. Batiča, ko je vozil gramoz. Bil je na mestu mrtev. Zapušča ženo in več malih otrok.

Umrl je 20. maja pri Sv. Luciji ob Soči ugledni in priljubljeni veleposestnik Ignacij Kovačič v 75 letu svoje starosti. Pokojnik je bil svojčas tudi deželni poslanec. Prizadeti rodbini sožalje!

Napad. V Lokovcu je napadel do sedaj še neznan storilec učitelja Toho z nožem in mu prerezal obleko na roki in na prsih. Pri tem je učitelj na omenjenih mestih dobil več ali manj hude poškodbe in je moral iskati zdravniške pomoči.

Življenje si je hotel vzeti v Trstu 19letni zasebni uradnik Jakob Cozzi s tem, da je izpil steklenico bencina. Zdravnik rešilne postaje mu je izpral želodec in ga pustil nato v domači oskrbi. Vzrok samomora je baje nesrečna ljubezen.

Prijet tat. Ko se je vrnil železniški uslužbenec Milan Bann v svo je stanovanje v rivi del Lloyd v Trstu, zasačil je nekega tatu, ki je ravno odpiral omaro, v kateri je bilo več obleke in tudi nekaj denarja Ko je tat zagledal Banna, skočil je skozi okno in pobegnil, vendar pa ga je Bann ujel in oddal stražniku. Je to 18letni dninar Fran Matovac; ki je policiji dobro znan. Pri njem so našli več stvari, ki so Bannova lastnina.

Težka nezgoda na železnici. Pri Grabštanju sta delala na progi dva prožna delavca. Ko je prišel mimo osebni vlak, sta se umaknila, vendar pa ju je zadela deska neke stopnice in ju vrgla ob bližni zjid. Oba sta bila težko poškodovana in so ju prepeljali v deželno bolnišnico.

Probate Court Notices.

Order of Hearing on Petition for Administration. State of Minnesota, County of St. Louis, SS.

IN PROBATE COURT.

IN THE MATTER of the Estate of Zalmon Laven, Decedent.

THE PETITION of Harry Laven having been filed in this Court, representing, among other things, that Zalmon Laven, then being a resident of the County of St. Louis, State of Minn., died intestate, in the County of St. Louis, State of Minnesota, on the 4th day of March 1914; leaving estate in the County of St. Louis, State of Minnesota, and that said petitioner is the attorney in fact of the heirs of said decedent, and praying that Letters of Administration of the estate of said decedent be granted to said Harry Laven.

IT IS ORDERED, That said petition be heard before this Court, at the Probate Court Rooms in the Court House in Duluth, in said County, on Monday, the 29th day of June 1914, at ten o'clock, A. M., and all persons interested in said hearing and in said matter are hereby cited and required at said time and place to show cause, if any there be, why said petition should not be granted.

ORDERED FURTHER, That this Order be served by publication in the "Narodni Vestnik" according to law, and that a copy of this Order be served on the County Treasurer of St. Louis County not less than ten days prior to said day of hearing,

Dated, Duluth, Minn., June 1st, 1914.

By the Court
S. W. GILPIN,
Judge of Probate.

Attest: A. R. Morton, Clerk of Probate.
Seal, Probate Ct., So. Louis Co., Minn.
N. V., June 4, 11, 18, '14.

John Skull
Edini slovensko-hrvatski saloon
MESSABA, -:- MINN.
PRVI SALOON OD DIPE.
Priporoča Slovencem in Hrvatom svoj dobro založeni saloon v mnogobrojen poset.

Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo
Složni Bratje
Ustanovljeno 1 svečana 1913, Eveleth, Minn.

Društveni odbor:
Predsednik: **John Intihar,** Box 123. Podpredsednik: **Fr. Okoren, Box 715.**
I. tajnik: **Frank Peterlin,** Box 706. II. tajnik: **Anton Lavrič.**
Blagajnik: **Josip Francelj, Grand Av.**

Bolniški odbor:
Frank Blatnik, predsednik. **Math. Hrovat za mesto.**
Gregor Gregorčič za Spruce Loc. Frank Platnar.

Nadzorniki:
John Tanko. Frank Štrukelj, John Kapuš.

Društveni zdravnik: Dr. Johnson.

Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Josip-a Francelj.

Dragi rojaki Slovenci in Hrvati! Zanimajte se za naše podporno društvo, katero vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.

Ti prihraniš denar ako pošiljaš denar v staro domovino po Miners State Bank

Veliko ljudi ve za naše nizke cene, in ti se poslužijo v svojo korist naše banke pri pošiljanju denarja v staro domovino. Zakaj ne bise tudi ti? Ako plačuješ več, nego spodaj navedene cene, si izkoriščan.

50 kron	$ 10.35
100 kron	$ 20.50
200 kron	$ 41.00
500 kron	$102.35
1000 kron	$204.25

V zgoraj navedenih cenah je vpošteta poštnina in "money order". Ako primerjaš naše cene z drugimi ter k istim prišteješ poštnino in stroške za "money order" (denarno nakaznico), prišel boš do zaključka, da so naše cene najnižje.

Za priložnost tistim, katerim je nemogoče čez dan priti do nas, bode **MINERS STATE BANKA** odprta vsako **sredo** in **soboto od 7. do 8. zvečer** in ravno tako ob **plačilnih dneh.**

Miner's State Bank
Chisholm, Minn.
Plačuje 3% od hranilnih vlog. — Zavaruje poslopja.

Vsi na krov za PEERLESS

NIČ NI BOLJŠEGA KOT DOBER IN ZADOVOLJIV ČIK, DA IMATE MIRNE ŽIVCE IN ČISTO GLAVO. STROJNIKI POCESTNIH ŽELEZNIC SO NAJBOLJ ZAPOSLENI DELAVCI NA SVETU. — ŠTARTATI — VSTAVITI — PAZITI NA PROMET — OSKRBOVATI POTNIKE — VSAKO MINUTO JE TREBA DELATI.

To bi bilo slabo delo, če bi ne imeli PEERLESS, s katerim bi preganjali sitnosti. Vendar vse te neprilike se pozabijo in delo gre gladko izpod rok, ako rabijo ta bogat, omlajen in zadovoljiv tobak.

PEERLESS
Long Cut Tobacco

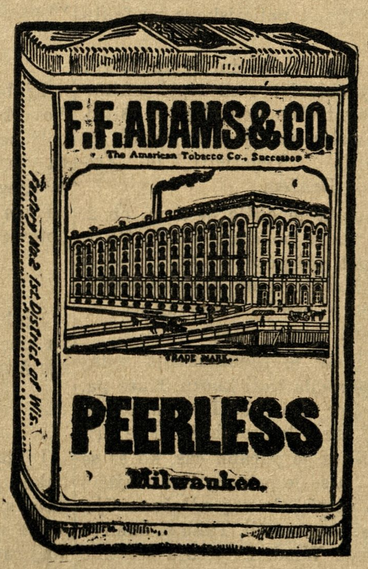

je napravljen iz pristnega južno Kentucky-škega tobaka, ter je staran tri do pet let tako, da se dobi iz njega poln, zrel okus in bogat vonj. Ta tobak smo izdelovali že pred petdesetimi leti — in ga še vedno izdelujemo.

Močni, živahni možje nečejo rabiti drugega tobaka, kakor hitro so okusili PEERLESS — zato ker nima nobeden tobak istega okusa kot PEERLESS. Ta tobak da popolno zadovoljstvo, kakor ga dobite iz dobrega kosila.

Poskusite PEERLESS skozi en teden za žvečenje in kadenje, in nikdar ga ne boste pustili. — Prodaja se povsod po 5c zavoj.

Druge velikosti po 10c, 20c in 40c v zavojih in 45c v kositerni škatljici.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY.

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.

Rates on application

Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto . $2.00
za pol leta . $1.00
Za Evropo za celo leto . . . $3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL WORLD BUILDING NEW YORK

OSEBNA SVOBODA.

X.

(Konec.)

Pomenljivo je, da moramo 125 let po sprejemu konstitucije Zdr. držav pričenjati z bojem za osebno svobodo. Zanimivo pa je tudi vprašanje, kako je prišlo vse to. Do gotove meje nam pojasnjuje to posebno stanje ekonomski in deloma tudi socijalni razvoj v preteklem stoletju.

Kot psihologičen temelj naj služi dejstvo, da so bili prvi priseljenci, ki so prišli kot verski izgnanci iz Anglije v Ameriko, neupogljivega značaja, ki so hoteli imeti prostor, kjer bi lahko brez motenja izvrševali svoje verske šege. Da raztegnejo isti privilegij tudi na druge, jim spočetka niti na um ni prišlo. Tako zasledimo teokracijo prvih časov Nove Anglije. V teku časa so prišli v to deželo še drugi, ki so iskali istih svobodščin in sledila je verska svoboda kot potrebna protiutež proti prvotnim puritanskim težnjam. Z versko svobodo pa je prišla tudi svoboda v drugih zadevah, dokler se ni tega vtelesilo v konstitucijo Združenih držav.

Ena najodličnejših prikazni preteklega stoletja je presenetljivo naraščanje prebivalstva te dežele in vedno napredujoča koncentracija slednjega v mestih. Tudi delo je postalo zelo raznolično ter se je specijaliziralo. Ko je omejil mož svoje produktivno delo na vedno ožje polje, je postal bolj odvisen od drugih glede stvari, katere je potreboval. Radi tega je tudi stopil v ožji, tesnejši in intimnejši stik z drugimi. Naravna posledica tega je bila, da je postalo individuelno gibanje posameznika bolj omejeno. Saj je celo naložitev davka na žganje povzročila pred sto leti oboroženo ustajo.

Kakor pa je postala osebna svoboda posameznika bolj omejena, je bil posameznik na drugi strani oproščen veliko sitnosti in skrbi bolj primitivnih časov, ko so bili skoro vsi ljudje enaki ter so proizvajali eno in isto. Vedni in tesni stik ter tekmovanje privede do boljšega medsebojnega razumevanja ter cenjenja, ker se vedno bolj spoznava brezpomembnost posameznika v življenju naroda in ker se utrdi prepričanje, da se ne more naziranj posameznika usiliti drugim. Iz tega izvirata pa tudi upoštevanje drugih in toleranca, da sme živeti vsak svoje življenje tako, kot se mu zdi najbolj primerno. Vsakdo ve, da se živi v velikih mestih mnogo bolj svobodno življenje kot pa v majhnih, kjer je delo vseh ljudi skoro isto ter manjka raznoličnosti in vsakovrstnih zabav.

Nahajamo se sredi dveh teženj, ki sta si nasprotni, ki pa izvirata iz istih pogojev. Na eni strani je opaziti težnjo, da se omeji svobodo posameznika, na drugi pa se jo hoče razširiti. Kako se bo našlo primerno središče med obema težnjama, bo pokazala bodočnost. Za sedaj kaže, da upošteva večina ljudi veliko bolj slabe strani našega brezprimernega naraščanja kot pa dobre in posledica tega je, da je večina za omejitev gotovih svobodščin. Povsod in vedno naletimo na zakone ali zakonske osnove, s katerimi se hoče omejiti ali iztrebiti to ali ono, resnično ali namišljeno zlo. Slabo pri tem pa je, da ne izprevidijo predlagatelji tega ali onega sredstva, da bi z njim odpravili mogoče dotično zlo, da bi pa obenem zatrjevali ali omejili splošno delavnost naroda ali enega dela njega.

Oni tudi pozabljajo, da je omejevanje osebne svobode pričetek socijalne bolezni s tako dalekosežnemi posledicami, da je boljše pustiti na miru vsa zla kot pa dotakniti se svobode posameznika.

"American Leader" bilježi z zahvalo, da so njegova prizadevanja, da se vzbudi narod, naletela na odobravanje. Naj omenimo sledeče pismo med mnogimi, katere smo dobili od ured nikov različnih listov.:

Poljski list "Gwiazda", Philadelphia, Pa.,
19. jan. 1914.

Mr. Louis N. Hamerling,
Woolworth Building,
New York City.

Cenjeni gospod: — Vaš članek, objavljen v številki z dne 8. jan. "American Leader" ter naslovljen "Osebna svoboda" smo čitali z velikim zanimanjem.

Ker popolnoma soglašamo z vami glede tega važnega predmeta, bomo z veseljem priobčili ta članek v našem listu ter ga tudi pojasnili.

Vprašanje je življenske važnosti za tujerodno prebivalstvo te dežele ter smo prepričani, da bo primerno cenilo vaše nesebično delo v njegov prid.

Udani

L. M. Nowaczyk.

Resno upamo, da se bo prebivalstvo te dežele pravočasno vzbudilo ter odvrnilo nevarnosti, ki pretijo njegovi svobodi. Da pa bomo uspešni v tem boju, je treba, da odbijemo vsak napad na prostost, tudi v slučaju, da ne spoznamo popolnoma jasno namena te ali one odredbe. Ako dopustim, da se vklene našega soseda, bo prišla kmalu vrsta tudi za nas. Raditega je treba, da se združimo ter odbijamo kakeršenkoli napad na osebno svobodo, brez ozira na to, iz katerega izhaja ali proti kateremu je obrnjen.

PODJETNOST GOSPODARSTVA.

Med agrarnimi deželami na svetu vedo pač Združene države najboljše, dobiti kolikor mogoče veliko vrednost za svoje pridelke. Ne samo trgovina, tudi produkcija je organizovana. V Združenih državah imamo že danes kakih 1800 skladiščnih zadrug, katere so vstanovili farmerji, in tem zadrugam pripada najmanj 200.000 gospodarjev, ki se bavijo v prvi vrsti s pridelovanjem žita.

Dobro organizovanih mlekarskih in živinorejskih zadrug pa niti ni potreba posebej omenjati. V kakšni meri skrbijo skladiščne zadruge za pomnožitev dohodkov, nam dokazuje vzgled 250tih zadrug v državi Illinois, katerim se je posrečilo l. 1910, da so dobile pri bušlju 2 cente več ter s tem dobička 2:1 milijona dolarjev.

Na ta način so mogle Združene države v preteklem letu doseči za svoje gospodarske proizvode še večjo vrednost, kakor leto poprej. Kljub ne baš zadovoljivi letini koruze, je leto 1913 preseglo rekord, katerega so postavile Združene države l. 1912 glede kmetijskih pridelkov za skoraj polnih 50 milijonov dolarjev. Sedaj znaša skupna vrednost gospodarskih proizvodov v Uniji nič manj kot $9,750.000.-000.

Leta 1890 je znašala vrednost gospodarskih proizvodov 2:46 milijard dolarjev, leta 1900 4,717, leta 1903 5:9, leta 1910 8:69 in leta 1913 9:75 milijard dolarjev. Vrednost se je tedaj v triindvajsetih letih početvorila, v zadnjih 13 letih več kot podvojila in v zadnjem destletju se je dvignila za 65 odstotkov. . . . To je pripisovati vedno višjim cenam in le deloma večji proizvajalni zmožnosti dežele.

Od skupne vrednosti odpade na zemeljske pridelke 6:1 milijard dolarjev, ostanek 3:65 milijard na živino itd. Z ozirom na lastno uporabo farmerjev in za množino, ki se porabi za seme ali rejo, so vredni zemeljski pridelki približno 3 milijarde, živina itd. okli 2¼ milijarde. Vrednost zemeljskih pridelkov se razdeli kakor sledi: koruza 1692, bombaž 789, seno 787, pšenica 610, oves 440, ječmen 96, sladkorna pesa 34, mlekarstvo in perutninstvo 814 milijonov dolarjev.

V primeri k temu navedimo še nekaj številk o vrednosti teh proizvodov leta 1903. Takrat so pridelali koruze za 952:8 milijonov, pšenice za 443, ovsa za 267.6, ječmena za 60:2, bombaža za 660:55 ter tobaka za 55:5 milijonov dolarjev.

REVOLUCIJA V ALBANIJI.

"Tribuna" poroča iz Brindisija: Neki albanski vodja, ki je dospel sem, je izjavil na vprašanje, ali bi bil mogoč sporazum med vlado in muzlimanskimi Albanci, da je tak sporazum popolnoma izključen. Muzlimani ne bodo prej odložili orožja, predno ne bo vihrala nad Albanijo zastava polmeseca. Na prvo znamenje se bo zbralo nad 20.000 vstašev. Vstaši imajo dosti orožja in municije in tudi več topov. Iz Drača poročajo o smrti Arifa Kikmeta, glavnega provzročitelja nemirov v Albaniji, da ga je policijski prefekt v Elbasanu ustrelil. Prej je bil Arif Kikmet policijskega prefekta smrtno ranil.

V Draču in okolici je sedaj dne 3. junija vse mirno, ker čaka prebivalstvo na uspeh sestanka in pogajanj kontrolne komisije z vstaši. Avstro-ogrska divizija obstoječa iz bojnih ladij "Vribus Unitis", "Tegethoff" in "Zriny" bo ostala pred Dračem.

Kontrolna komisija je odšla 3. t. m. ob 2. popoldne v Šjak, da se pogaja z vstaši. Ob 7. zvečer je že zopet prispela v Drač. Vstaši vstrajajo pri voji zahtevi, da dobe mohamedanskega glavarja, v ostalih zahtevah so pripravljeni popustiti.

Komisija pravi, da je njena misija sedaj končana ter to sporočila tudi knezu. Knez pa, ki se je ojunačil, ker vidi pred Dračem toliko vojnih ladij, na katere lahko zbeži, si je pridržal odločitev. Knez je porabil čas, ko so se vršila pogajanja, da se je pripravil na majhno akcijo. Pozval bo vstaše, da naj odložé orožje, sicer da jih bo s silo razorožil. Tako si namreč to predstavlja knez Wied, ki ostaja čez noč na raznih vojnih ladjah, podnevi pa se pripelje v Drač. Teh njegovih potov vojne ladje ne smejo spremljati s streljanjem, sicer bi njegovi "podaniki" videli, da igra knez z njimi skrivalnico. V Draču je med tem zavladala popolna anarhija, ker nobeden ne ve, kdo ima pravzaprav glavno besedo, knez, ministrstvo ali kontrolna komisija. Avstro-ogrski in italijanski poslanik si nagajata, kolikor si moreta. Če bi tudi vstaši ne stali pred Dračem, bi bil ta položaj nevzdržljiv. Kaka brezglavost vlada v Draču in zlasti v knežji palači, dokazuje tudi sledeče poročilo: V kritičnem položaju, v katerem se nahaja Albanija, misli knez, da je našel najboljšo rešitev v imenovanju holandskega polkovnika Thomsona za armadnega poveljnika. Thomsona imajo vse stranke rade ter uživa pri ljudstvu velik ugled. Knez ga je imenoval najprej za poveljnika Drača, potem pa je izjavil, da ga bo postavil na čelo vse oborožene sile, orožništva, policije in iregularne milice. Thomson naj bi bil zasedel mesto Esad paše. Sprejel je ponudbo, obenem pa je zahteval od kneza, da uredi njegovo razmerje napram njegovemu predstojniku generalu de Weeru, ker ne more biti vojni minister in imeti nad seboj človeka, ki more vse njegove naredbe preprečiti. Tudi obstoja med Thomsonom in de Weerom očiten spor. De Weer se protivi Thomsonovi zahtevi. Zato skuša knez de Weera odstraniti. Poklical ga je k sebi in mu zapovedal, da naj gre v Skader, da tam organizira orožništvo. De Weer se je kneževemu povelju uprl in se pritožil pri kontrolni komisiji, med tem pa je ostal v Draču in Thomson, ki ga je knez imenoval za vojnega ministra, ne more nastopiti svoje službe.

Iz Petrograda poročajo, da bodo velesile odposlale 200 mož mednarodne skadrske posadke v Drač. Ta oddelek bo stal direktno pod poveljništvom mednarodne kontrolne komisije. Nemška in Angleška sta izjavili, kakor poročajo iz Rima, da sta pripravljeni poslati pred Drač po eno vojno ladjo. V Rimu so mnenja, da to še ni mednarodna okupacija, pač pa prvi korak za tako okupacijo. Rusija in Francoska bosta poslali tudi po eno vojno ladjo. Vsaka izmed teh štirih ladij bo imela s seboj 250 do 300 mož.

MODERNA PRIPOVEDKA.

V holandskem Haagu je živel pred 25 leti reven pismonoša, ki se je imenoval Sneeders. Cele dneve od zjutraj do večera je bil na cesti ter hodil iz nadstropja v nadstropje. In ko je končal svoje trudapolno delo, ni iskal zabav, ni hodil v gostilne in ni tratil svojega prostega časa, ki mu ga je preostajalo zelo malo. Komaj je obesil na kljuko svoje breme, je hitel domov, sedel za mizo ter imel edino skrb, da se je učil in učil. Sosedje so ga imeli za čudaka, toda pismonoša se ni brigal za to. Začel se je sam učiti latinski in šlo mu je zelo, zelo težko. Ko se mu je zdelo, da že zna, je vzel k sebi na stanovanje mladega dijaka. In prepričal se je, da mnogo stvari v knjigah ni razumel, da ne zna dobro izgovarjati in da si je marsikaj slabo razlagal. Toda dal se je poučiti od dijaka. Učil se je od njega in polagoma se je začel učiti še ostalih predmetov iz latinskih šol. Seznanil se je tudi z drugimi dijaki, vabil jih na navadne zabavne večere k sebi, izposojeval si od njih knjige in končno je začel tudi znanstveno delovati. Posvetil se je statistiki in socialnim vedam. Tu pa tam je ponudil kakemu časopisu svoje članke, ki so mu jih natisnili. Pred leti je izdal knjigo, do danes pa že celo vrsto knjig, ki jih je javnost vedno z večjo pohvalnost sprejemala. Zdaj pa je holadnska vlada zasebnega učenjaka, ki je do tega časa ostal pismonoša ter nosil pisma po hišah, brez vseh predsodkov imenovala za univerzitetnega profesorja. Tako je iz navadnega pismonoše Sneedersa postal brez protekcij, brez šol in brez doktorata sedanji visokošolski učitelj in splošno uvaževani učenjak profesor Sneeders.

Ljubezen, ki se vzbudi, da ne vemo, kdaj in kako, ljubezen, katero vzgoji spoštovanje in češčenje, ljubezen, ki ne pozna sebičnosti, ki vse žrtvuje, vse odpušča, vse daruje; ljubezen, iskrena in čista, katera kar najvišje vznaša mišljenje in čuvstvoanje naše, katera zaradi popolnega zatajevanja ne uživa samo nebeških sladkostij, temveč tudi zemeljske bolečine, ker se nobeden zemljan ne more docela iznebiti svoje nravi — takšna ljubezen je prava in samo takšna more biti tudi večna.

P. Pajkova, Aforizmi o ljubezni.

Ljubezen je najlepša kal, ki jo more pognati človeško srce, a zato tudi najnežnejša in najbolj potrebna opore — trdega kola egoizma. In vsajena mora biti zato v ograjen svet,, ki je njega lastnina vpisana v knjigi življenja na ime dveh bitij, za vsakega ena nerazdelna polovica, kakor bi rekli juristi. . .

Dr. I. Šorli, Romantiki življenja.

Ljubezen je možu nekaj izbornega, ženski pa pomeni ves obstanek; ona je nje ponos, nje življenje.

P. Pajkova, Aforizmi o ljubezni.

Ljubezen, ki se tudi modremu v srce ukrade, kakor pravi Homer, ki pametne ljudi in čestite sivobradce zapeljuje v take smešnosti, da se vedo kakor slepa kura, ni vredna bolečin, katere zadaja; njena radost je svetla pa votla pena; vzdigne se v zrak in poči!

Fr. Levstik, Zbrani spisi III.

Največja prodaja fonografov

Slika predstavlja REGAL govoreči stroj, ki ima najslajši, najjasnejši, najglasnejši in najčistejši glas. Velikost stroja je prikladna, 12 inčev široka, 7 inčev visoka. Omara stroja je izdelana iz hrastovine, bogato emajlirana ter krasno okičena z zlatimi okviri. Za trpežnost se jamči 15 let. Te vrste stroji prodajali so se doslej po $40.00 zaradi tekmovanja pa prodajamo sedaj te stroje širom Združ. držav in Kanade zaeno z 12 najboljšimi pesmami katere si lahko sami izberete iz našega cenika in 500 iglami za samo

$15 NA LAHKE OBROKE **$1** NA MESEC

istotako prodajamo dobro poznane VICTOR govoreče stroje ter COLUMBIA gramofone. Pišite po naš novi, bogato ilustrovani cenik, katereča Vam pošljemo poštnine prosto.

Saul Birns, 117 2nd Ave., Dept. 47 New York City

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

OBJAVA.

Rojakom naznanjam, da sem zopet začel razprodajati zemljo v slovenski farmerski naselbini v Wausaukee, Wis., kjer je kupilo zemljo že nad sto rojakov in se jih tudi že mnogo naselilo ter si postavilo svoja domovja.

V prvi vrsti povdarjam, da se prodaja ta zemlja izključno le Slovencem, da dobi tedaj vsak kupec rojaka za soseda. Jaz sam sem tukaj naseljen s svojo družino, tako da morem vsakteremu v vseh možnih ozirih pomagati in mu na roko iti. Svet, katerega prodajam, je v splošnem jako rodoviten, ter se pridela na njem vsakovrstne pridelke kot v starem kraju. Podnebje je ugodno, voda zdrava in dno dober trg za vse pridelke, ki dobra, ravno tako imamo tukaj vse prav lahko in dobro prodajo. Kraj, ki je jako prijazen in zdrav, nudi tudi vse ugodnosti, kot po večjih mestih. Tu imamo med drugim dobre šole, cerkve, mlekarno kmetijske družbe, banko, različne trgovine, dobra pota in jako ugodne železniške zveze z vsemi državami Unije itd.

Postrežba je poštena in solidna. Vsakdo, ki svet kupi, dobi čiste lastninske papirje brez vseh obveznosti, kakor Deed in Abstract, in to brez odlašanja ali kakih posebnih stroškov. Tu se ni bati, da bi bil kdo goljufan, ali da bi izgubil denar ali zemljo, ker garantira za to **Grimmer Land Co., ena največjih zemljiških družb,** ki lastuje na stotisoče akrov zemljišča. Da je vse to resnica, Vam lahko dokaže veliko število rojakov, ki so tukaj kupili zemljo, in številna zahvalna pisma, ki so v uradu vsakomur na razpolago.

Povsod tu naokoli je cena zemlji že poskočila, a jaz prodajam **rojakom** še po isti ceni kot lani, to je od $15.00 do $20.00 na aker. Tudi povrnem vožnjo vsakomur, ki kupi najmanj 40 akrov zemlje. Pogoji so jako lahki in ugodni. Za natančnejša pojasnila se obrnite pismeno ali osebno na

A. MANTEL, Wausaukee, Wis.

NA PRODAJ.

Podpisani prodam moje posestvo na Ely, Minn., po zelo ugodni ceni, ker se bodem vstanovil na farmi. Posestvo je pripravno za vsake vrste trgovino ali stanovanje, za cene se je obrniti na

Joseph Smuk,
Greaney, Minnesota.

Nova "ILIRIJA"

Slovenska naselbina pri Merril, Wisconsin

Vsem onim ki se zanimajo za farme; in, ki so nam že pisali, naznanjamo da smo odtvorili novo poslopje s pisarno na postaji v Merrill, kjer se lahko vsak ki si ogleduje zemljo v teh krajih. Kupujte zemljo samo pri večjih industrijskih mestih; tam je bodočnost. Nova naselbina **"New Iliria"** leži do pet milj od Merrill, z blizu 15000 prebivalci, veliko cvetočo industrijo, ki se po celej dobi navadno hitro razvija. Glavna reka države. "Wisconsin river", teče mimo mesta skoz naselbino. Gradite se dve novi železniški progi in več cest v tem času. Svet je najrodovitnejši v državi; nič peska nič kamenja; zemlja valovita brez cega močvirja, s dobrim trdim lesom, ki se lahko proda. Cena samo še za malo juni $16. Plačilni pogoji lahki, in po dogovoru. Kedor ne najde vse natančno opisano se mu povrne vožnja. Nobenih knjig in podob. Ne hodite daleč od bližnjih mest v gozde, glejte da bo Vaša zemlja hitro rasla v ceni, kar je mogoče pri velikih industrijalnih mestih s veliko bodočnostjo. Pišite po pojasnila

ILIRIA COLONIZATION CO., SHEBOYGAN, WIS.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital $25.000. Preostanek $29.318.

Osebna odgovornost $5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepricajte!

Najgotovejši zaslužek

je gotovo na farmi, in zato je tudi denar najboljše naložen na zemljišču. Če imate zemljišče, imate domačijo in imate zagotovljen kruh; nič vas ne briga, če so časi dobri ali slabi, če so stavke, izpor in brezdelnost v industriji. Vi ste neprizadeti, vi imate stalno delo in stalni zaslužek, in kar storite je v vašo korist, ker je zemlja vedno več vredna, če se čisti in obdeluje in spreminja v lepo farmo.

Kupite od kompanije, ki lasti zemljo, in je pripravljena vam pomagati, če potreba. Duluth & Iron Range železniška kompanija je vstanovila že več lepo se razvijajočih naselbin po St. Louis county, Minn. Zemlja se zamore kupiti od $15.00 naprej na lahka odplačila. Pišite za podrobnosti v slovenskem jeziku na:

L. B. ARNOLD, Land Commissioner

110 Wolwin Building Duluth, Minn.

Poljedelstvo in gospodinjstvo.

OBDELOANJE ZEMLJE.

(Dalje.

Strohneli segniti in razpadli valski in rastlinski ostanki so ani pod imenom "humus", in mus igra važno vlogo v obdevanju ter v rodovitnosti zemlje. ko se humus iz zemlje izčrpa, r se bo zgodilo, če sejemo eno isto stvar leto za letom brez da gnojili, potem bo obdelovanje mlje malo hasnilo. Humus naavi zemljo odprto, luknjičasto ji daje najboljši fizični sestoj. emlja ki je trda, stlačena, bo poala že precej rahlejša ako podjemo travo, katera raste na nji. humus je eden najboljših pripočkov pridržati mokroto v zemi, ker bo pomagal lahki peščeni mlji zadržavati mokroto, težko ovnato zemljo bo pa toliko zraal, da bo mokrota ložje vlezla v e kotičke.

Največ je pa humus vreden, ker bijo rastline v njem živež, in žiža potrebuje vsaka živeča in zvijajoča se stvar, in tu sem spaajo tudi vse rastline. V trohneju in gnitju humusa se pa tvojo tudi gotove kisline, ki so stlinam neobhodno potrebne. Pog mokrote ni nobena stvar v poedelstvu bolj važna kot humus, torej mora farmer povrniti zemi snovi, katere so rastline izsrka-

To se stori z gnojenjem, in gnoj treba v zemljo vdelati in ga z o spojiti z umnim obdelovanjem.

Obdelovanje zemlje bi v splošem razdelili v oranje, v spodnjelastno obdelovanje, v široko obelovanje in pa tudi v obdelovanje vdobi razvoja rastlin. a oranje rabimo razne vrste pluov, dreves, oralov in orač (plough ci plau). V glavnem razdelimo luge v celinske pluge ((breaking lough) in v strniščne pluge (stuble plough). Za spodnjeplastno bdelovanje rabimo spodnjeplani plug (subsoil plough) in stroj a tlačenje spodnjih plasti (suburface packer. Za široko obdeovanje rabimo brano (harrow) zalni plug (disc plough) in slična orodja. Za obdelovanje v d zvoja rastlin rabimo razne osialnike in okopovalnike (cultivar), motike (hoe), pralcesweer), in sploh vse stroje in oroja, katere rabimo za obdelovaje zemlje med rastujočimi rastliami.

Kar se tiče obdelovanja zemlje stvar ni mnogo spremenila; premenile so se pa priprave s karimi se zemlja obdeluje, in če oče farmer napredovati in tekovati, se mora poslužiti najboljih orodjev in strojev. Vlada druženih držav polaga jako mnoo na razvoj kmetijstva, in kmeijska orodja ter stroji Amerike adkriljujejo vse stroje in orodja veta. Smešno je toraj, da se najejo še rojaki, ki se držijo krčeito starokrajskih kos, katere so a ameriške razmere za nič. Farer, ki ima glavne stroje, kot lug, rezalni plug, brano, kultiator in potrebna ročna orodja e precej dobro opremljen z pripravami za obdelovanje zemlje, n ti stroji bodo nadomestili še ruge, treba je pa, da jih rabi z azumom.

Človeku se zdi, da je oranje emlje enostavna stvar, vendar ar se tiče obdelovanja zemlje je ajvažnejše. Od oranja je mnookrat odvisno kako in kolikokrat omo pozneje njivo obdelovali. Zaegadel je pa treba zemljo preoati boljše ko je mogoče in ob ravem času, ker s skrbnim pravočasnim oranjem prihranili bomo delo in stroške.

Ponos oratorja je ravna lepo brnjena brazda, in resnica je, da e vrednost oranja odvisna od globočine in lege brazde, vendar ne gra psebne vloge če je brazda avna ali ne. Brazda naj bo popolnoma in jednako široko in globoko odrezana in obrnjena skozi n skozi in jamč naj bo povsod ena o globok. Ako hočemo njivo takoj po oranju obsejati, je jako ažno, da je zemlja pri oranju toiko vlažna, da se drobi, in da poečemo zorano njivo še isti dan z rano, ker čim prej bomo zemljo prebranili tem lepše se bo drobila in tem več vlage bomo pridržali v zemlji. Če pa orjemo njivo v jeseni in je ne mislimo takoj v jeseni obsejati, pa ni tako važno takojšnjo vlačenje, četudi je priporočljivo, vendar bodo dež, zrak, solnce in mraz razdrobili rezi narejene s pljugom. Zemljo pa ne orjemo le radi rahlanja nje, ampak tudi zato, da podorjemo gnoj, strnišče in razne živalske in rastlinske ostanke tako globoko, da ne bodo pozneje na poti brani in kultivatorju.

Orati je treba vselej kadar je zemlja trda in stlačena, kajti oranje je edino sredstvo s katerim je mogoče zemljo zopet toliko zrahljati, da jo je mogoče obsejati in doseči dobičkonosni pridelek. Čas oranja je odvisen od raznih okolišćin, vendar v splošnem je najboljše, da preorjemo njive kakor hitro smo jih v jesen izpraznili Rano jesen. oranje da brazdi dovolj časa, da bo postala kompaktna, in bo zbudilo tudi semena plevela k kaljenju, katera bo potem mraz zamoril za vedno. Tudi zalega mrčesjadja se razpoloži z jesenskih oranjem vplivu mraza, ki jo v velipa tudi pri jesenskem oranju izjeki meri vniči za vedno. Vendar so me, in težko ilovnate zemlje ni orati dokler je toliko mokra, da bodo brazde špehaste in take kot omet ali mort. Tako oranje bi več škodilo kot hasnilo. Natančno se pa ne more povedati ravno kedaj je najboljši čas orati njive, katere mislimo obsejati drugo pomlad. Kajti pridelki niso le odvisni od jesenskega oranja, ampak so odvisni še v večji meri od končnega pripravljanja njive in od obdelovanja. Vendar je priporočljivo, da se preorje v jeseni zemljo, katero se namerava spomladi obsejati, posebno je to potrebno za novo zemljo, ki je poraščena s travo, zadeteljišča, strnišča, in one njive, na katere smo navozili gnoj. Z jesenskim oranjem se spojijo vsi ostanki rastlin, z doljnimi plastmi zemlje, brazde premrznejo in vsled tega postanejo rahle, in v jeseni preorana celina bo za vse boljša kot ona, katero smo preorali šele spomladi. Ako pa ni bilo v jeseni prilike, da bi strnišče preorali, naj se vsaj spomladi pred oranjem prediska, ker tudi to bo spojilo strnišče z zemljo in bo zemljo v splošnem zboljšalo.

Kako globoko je treba orati je mnogo odvisno od letnega časa, od kakovosti zemlje in od fizičnega sestoja spodnjih zemskih plasti. V jeseni je treba v splošnem globeje orati kot spomladi, zato ker ima zemlja več časa, da se dovolj vleže in stlači. Ako smo zemljo orali globoko in je bilo podnebje tako, da se brazde niso povsem vlegle, takrat bo treba zemljo dobro obdelati predno se obseje.

Težko zemljo je treba orati globeje kot lahko. Težka zemlja je naravno stlačena, posebno je stlačena spodnja plast, in vsled tega je dobro, če spravimo spodnjo plast v jeseni na površje. Tudi vsled podoranja živalskih in rastlinskih ostankov je priporočljivo, da jih podorjemo v težki zemlji precej globoko, ker to bo zabranilo, da se težka zemlja ne bo preveč stlačila in vlegla.

Lahke zemlje je povsem drugače orati. Njih spodnje plasti navadno niso preveč stlačene in vležane, zato je boljše, da je gnoj zmešan z gornjimi plastmi. Ako orjemo lahko zemljo preveč globoko, postala bo mogoče tako rahla, da jo bo treba stlačiti predno se obseje.

Ako bomo orali zemljo vedno jednako globoko, napravila se bo pod brazdami trda, stlačena plast. To ni dobro; zato naj se orje eno leto manj, drugo leto bolj globoko. Novo zemljo ni orati v prvič preveč globoko. Ako hočemo imeti brazdo šest, sedem, ali celo osem palcev globoko ni treba, da bi dosegli to globočino pri prvem oranju, ampak orje se vsako leto nekoliko globeje, da se doseže zaželjena globočina polagoma.

Težke ilovnate zemlje je pa treba včasih jako globoko prerahljati, kajti spodnje plasti težkih zemelj bi se sicer tako vlegle, da bi ne pustile vode skozi. Oranje spodnjih plasti težke zemlje naj se pa le vrši kadar je zemlja dovolj suha, ker z oranjem mokre zemlje jo bomo le še bolj stlačili v kepe. Spodnje zemske plasti se orje s pljugom, ki je nalašč narejen zato. Imenuje se spodnjeplastni pljug ali "subsoil plough". S tem pljugom se razreže in razrije zemlja pod vrhno brazdo in zato mora teči rezalo spodnjeplastnega pljuga za in pod vrhno brazdo. Ta pljug pa ne prinese zemlje na površje, ampak jo samo zrahlja in slednja vrhna brazda pokrije spodnjo zrahljano zemljo.

Na lahkih zemljah ni vporabljati spodnjeplastnega pljuga ker so itak dovolj rahle. Tudi za srednjetežke zemlje ni potreba spodnjeplastnega pljuga. Z umno rotacijo pridelkov, kateri zahtevajo oranja razne globokosti, bomo tudi precej težko zemljo spravili v tak fizični stan, da ne bomo potrebovali spodnjeplastnega pljuga, ako bomo to ali ono leto posebno globoko orali.

Tlačenje spodnjih plasti zemlje dosežemo z vporabo orodja ali stroja, kojega namen je spojiti spodnji del brazde z dnom na katerem brazde ležijo. To obdelovanje je potrebno tam kjer postane zemlja po oranju in kultivaciji jako rahla in odprta.

Spodnjeplastno tlačenje ima namen olajšahi kapilarno močenje zemlje in pomagati, da gnoj hitreje trohni. To delo je potrebno le v krajih kjer pritisne navadno suša. Dobro se pa obnese tudi po druzih krajih, če je zemlja lahka. Tlačenje spodnjih plasti zemlje se doseže z nalašč zato napravljenem strojem, ki se imenuje "subsurface packer"; vendar se doseže povoljno delo tudi z rezalnim pljugom (dise plough), ako se postavijo rezala navpik in se pljug nekoliko obteži.

Isti, ki hočejo tlačiti spodnje plasti z valarji, ne delajo prav, ker valarji stlačijo vrhno plast, ne pa spodnje.

(Dalje prihodnjič).

JETIKA ALI SUŠICA.

(Tuberculosis).)

(Dalje.)

Mnenje, da je sedež jetike v mestih ni vtemeljeno. To se sklepa, ker živi človek na deželi v naravi na svežem zraku; vendar, če se opiramo na statistiko države Minnesota, bomo uvideli, da je na deželi toliko jetike kakor v skupaj se držečih mestih Minneapolis in St. Paul, kjer živi nad pol miljona ljudi. V Olmsted okraju, kjer je malo druzega kot farmer, je umrlo leta 1911 za jetiko 45 oseb, ali percentualno dve sto ljudi na 100.000 prebivalcev; v St. Louis okraju, kjer se peča prebivalstvo večinoma z rudarstvom in industrijo, je umrlo leta 1911 za jetiko 182 oseb, ali percentualno 111 oseb na 100.000 prebivalstva; v Koochiching okraju, kjer je največ gozdarstva, so umrle leta 1911 za jetiko 3 osebe, ali percentualno 46 oseb na 100.000 prebivalstva; v Hennepin okraju, kjer je mesto Minneapolis s 325,000 prebivalci, je umrlo leta 1911 za jetiko 454 oseb, ali percentualno 136 oseb na 100.000 prebivalstva; v Ramsey okraju, kjer je mesto St. Paul z 200.000 prebivalci, je umrlo leta 1911 za jetiko 308 oseb, ali 137 na 100.000 prebivalcev itd. Skupaj je umrlo v Minnesoti leta 1911 za jetiko 2,247 oseb, ali percentualno 108 na 100.000 prebivalcev.

Kakor se odpravlja kuga med nevednim in vraževernim ljudstvom s procesijami, tako so tudi neizobraženi ljudje mnenja, da jetike ni mogoče zabraniti, oziroma se jo rešiti. Tepci in butci pravijo, da je bilo človeku že ob porodu namenjeno, da bo jetičen; da je to božja volja v katero se mora človek radovoljno udati in trpeti na tem svetu, da bo dosegel na onem svetu tem večje plačilo. Vendar znanstvo je dandanes že precej spodrinilo vraževero, in znanstvo trdi na podlagi potrpežljivih preiskovanj, da zamore človek odpraviti vse isto kar je človek provzročil, in da je tudi jetika ozdravljiva, če se jo začne zdraviti še pravočasno.

Djali smo, da povzroča jetiko posebni bakcil ali tros, katerega seje človeštvo. Vse kar je torej storiti za odpravo jetike je, da neha človeštvo sejati jetično seme, in da se zabrani razvoj istemu semenu, ki je že vsejano. Jetika se da ravno tako iztrebiti iz človeštva v gotovem času, kakor so odpravili rumeno mrzlico iz južnih močvirnih krajev, kjer se je misli lo v času teme, da je nebeška moč vstoličila to bolezen in je neodpravljiva. Znanstvo je že marsikaj iznašlo. Vsi stroji temeljijo na mislecih in idejalistih, in čim bolj bo človeštvo verjelo znanstvenikom, čim bolj bo skušalo jim pomagati v tem in onem in tudi v odpravi jetike, tem manj človeštva bo vrgla jetika v prepad smrti. Z molitvami se še ni dosegla niti najmanjša korist za človeštvo, in če bi ljudje ne mislili na drugo, kot na psalme, bi človek še danes ne imel nobenega orodja in nobenega stroja.

Jetika se zamore uspešno iztrebljati le če zdravi in bolni sodelujejo. Treba je verovati znanstvenikom; treba se je z vso vnemo boriti zoper to belo kugo; in kadar bo človeštvo na isti stopinji znanstva, da se ne bo več pohlevno udalo v božjo voljo, ampak bo vporabilo vsa poznana orožja v bitki zoper tuberkulozo, takrat bo strebilo jetiko v eni generaciji.

Za odpravo jetike je treba najprvo isolirati one, ki jo sejejo in razširjajo. Te je treba ločiti in djati v tak kraj, da ne bodo več nevarni človeštvu. To se mora storiti; stori se pa naj z ljubeznjivostjo in sočutjem do bolnika in tako, da ne bode njegovo sorodstvo bolj prizadeto kot potreba.

Ljudstvo tvori državo, zato naj bi država storila vse, da se iztrebi razsajanje smrtonosne bele kuge. Razne države store manj ali več v te svrhe. Minnesota, na priliko, je zgradila bolnišnice za neozdravljive in sanatorije za ozdravljive.

V Minnesoti je okoli 10.000 jetičnih, koje ni več mogoče ozdraviti, ker je bolezen že preveč vkoreninjena. Mnogi teh še upajo na ozdravljenje, vendar to upanje se konča v največ slučajih z bližno smrtjo. Vse kar se zamore za te nesrečnike in nesrečnice storiti je, da jim preskrbi ljudstvo potom države čim več mogoče vdobnosti za one dni, ki se bližajo hipoma koncu. V državi Minnesota je v večih okrajih bolnišnica za neozdravljive jetične. Tu so na razpolago vse vdobnosti za bolnika, in v teh bolnišnicah so nastavljeni zdravniki in strežnice, ki blažijo bolečine in gladijo pot v grob.

Vsi bolniki, za katere je pa še upanje, da so ozdravljivi, naj bi se djali v sanatorije. Te naj bi se nikakor ne mešalo z neozdravljivimi. Za te je treba razveseljive okolice in živahne družbe, poleg življenja v svežem zraku, počitka in obilice tečne hrane, katera sredstva so najvažnejša v novodobnem zdravljenju jetičnih. Taki senatoriji stanejo sicer denar, a dolžnost človeštva je, da skrbi potom države za ozdravljenje onih, ki so še ozdravljivi, onih, ki so sorodnikom in prijateljem tako dragi.

Vesela družba neozdravljivih jetičnih v bolnišnici "Cuenca" pri St. Paul, Minn.

Strežkinja in neozdravljivo dekle v bolnišnici v Cuenca blizu St. Paul, Minn.

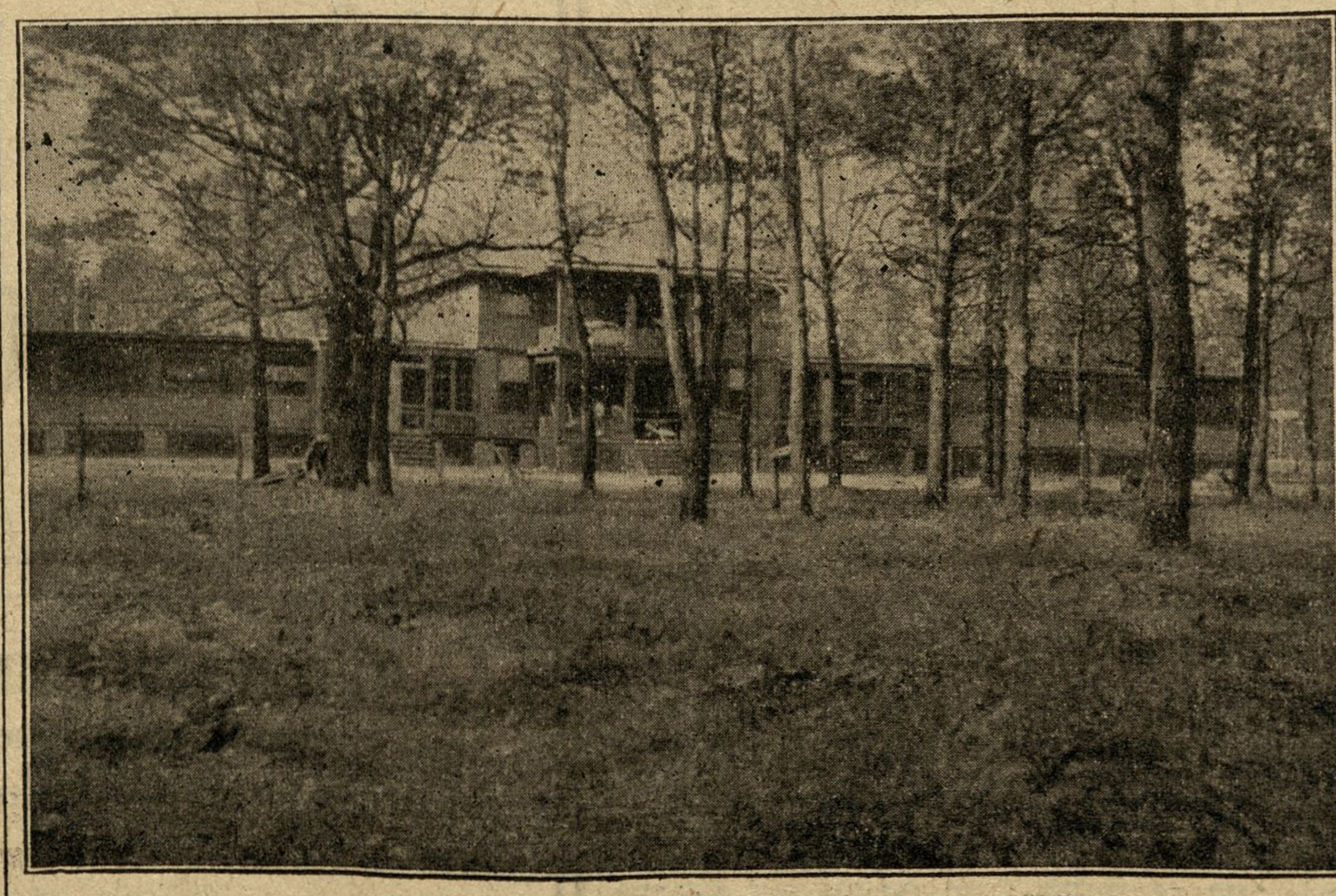

"Cuenca", St. Paulska bolnišnica za neozdravljive jetične.

Okrevanci

potrebujejo kako toniko in krvno okrepčilo, ad dapridejo zopet na pot k zdravju in popolnem okrevanju.

Severov Življenski balzam

(Severa's Balsam of Life) se rabi in priporoča v to svrho, ker je znan za njegove krepčilne in tonične kakovosti. Vpliva na prebavne organe, jih spodbuja k pravilnem delovanju, ter s tem okrepča celi ustroj. Priporoča se pri zdravljenju zapeke, neprebave in slabe prebave in jetrne otrplosti. Cena 75 centov.

Obistne neprilike

kakor vnetje obisti ali mehurja, zadrževanje ali puščanje goste vode, bolestno puščanje vode, otekle noge in bolečine v hrbtu, katere povzročajo obistne neprilike, zlatenica in kisel želodec zahtevajo

Severovo Zdravilo za obisti in jetra

(Severa's Kidney and Liver Remedy) za hitro olajšbo in odpravo. Cena 50 centov in $1.00.

Živčne neprilike

kakor dušna potrtost, nespečnost, živčna onemoglost, histerija in nervoznost zahtevajo

Severov Nervoton

da se jih odpravi. Cena $1.00.

SEVEROVE TAB-LAX

Sladkorno odvajalo. Prijetno učinkujoče. Za otroke in odrasle.

Cena 10 in 25 centov.

Severova zdravila prodajajo vsi lekarnarji. Vprašajte samo za Severova. Ako jih nima lekarnar, naročite jih od nas

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik".

Home beer—

Blatz Beer enjoys a reputation for quality unique and enviable in the industry. It is a *known* and admitted fact that Blatz is the finest tasting beer brewed.

If you want the best flavored beer possible to buy—buy Blatz for your home. Gives greater satisfaction—costs no more.

Always the same good old

Blatz
MILWAUKEE

—leads them all

Val. Blatz Brewing Co. Branch
Duluth, Minn.

Dopisi.

Walsenburg, Colo.

Cenjeno uredništvo Narodnega Vestnika: — Gotovo ste že mislili, da je Blatnik zaspal za kakšnim plotom, ker se že tako dolgo nisem oglasil. Toda temu ni tako, še vedno dobro čujem, samo časih se mi rado malo zadremlje, pa še takrat le na eno oko, medtem ko gledam z drugim in pazim, kaj se godi okoli Blatnika.

Naznaniti moram, da sem se bil podal obiskat svoje rojake Tiogo in Gardon naselbine. Povedati moram, da je težko dobiti tako vljudnih in izobraženih rojakov, kakor so tamošnji. Izpričuje nam to, da je vsak naročen ne samo na enega, ampak na več slovenskih delavskih listov. Tudi v Walsenburg se Slovenci zelo zanimajo za liste, ki simpatizirajo z delavci. Nam nasprotujočih listov tukaj ni. Tudi jolietske pšenice ne sušimo tukaj, pa če bi se kaka obesila, bi jo hitro odnesla sapa, ker piha tukaj na vse moči.

Zadnji teden je prilomastil v Walsenburg tudi nek slovenski črnosuknež ali spovednik, ki je prišel, kakor je trdil, po slovenske in štrajkarske pregreške, svoje je pa pustil tam nekje za Denverjem v Louisville. Mogoče jih je pa tudi pozabil, da se mu bodo bolj vležali, da jih ne bo mogla odnesti sapa proti nebu. Toda hitro smo ga spoznali, da mu je več za dolarje, kakor za spoved in za walsenburške grehe. Mislim pa, da je jako malo toli zaželjenih dolarjev dobil, ker ga je tako ujezilo, da je v cerkvi raztresel hostije po tleh. To ti je res lep dušni pastir. Dam mu dober svet, naj jo zopet odrine čez veliko lužo doli v Kočevarje, kjer bi morda dobil službo kozjega pastirja, za kaj drugega tako ni sposoben. Pa tudi zoper nas štrajkarje je na široko razklepal čeljusti, ter zatrjeval, da štrajkarji ne bomo nikdar dobili tega, kar zahtevamo. Znabiti je bil plačan od kompanije, da bi dobil kako skrivnost v spovedni omari od štrajkarjev, pa mu je izpodletelo. Čim manj prileti takih ptičev v Walsenburg, tem boljše je. Za nas zadostujeta tukajšnja dva duhovnika, ki nista zoper nas, kar je res skoraj čudež. Zato pa ne potrebujemo nobenih hinavcev od drugod. Sploh pa štrajkarji nimamo nič grehov, dolarjev pa tudi ne preveč, da bi jih metali takim rokomavharjem v bisago.

Pretečeni teden sem bil tudi v Trinidad, kjer pa niso bili nič zadovoljni z Blatnikom. Očitali so mu namreč, da jih je preveč grdo "namalal" v listih. Toda pogovorili smo se vseeno, ker sem jim zatrdil, da ni mel takrat Blatnik nobene druge barve. Tako so se pritoževali Kezanje in Becanje, da sem vse imenoval skebe, dasi temu ni tako. Danes pa povem, da sem našel v Trinidad tudi precejšnje število unijašev iz goraj navedenih krajev. Toda bojim se, da bode preseglo število skebov ono unijašev. Čast onim, katerih sicer ni veliko, a so na strani unije. Onim, ki ste v naših zvestih vrstah, kličem, naj nam ostanejo zvesti tudi v nadalje, in udrite po skebih, če so mogoče tudi vaši sorodniki. Dobro jih poznate, kateri so in odkod, zatorej le po njih, da ne bo govorjenja, da samo Blatnik biča skebe po listih. Saj vas je več, ki znate tudi pero sukati, zavеč zakaj se ne oglasite! — Tam sem obiskal tudi našega rojaka Fr. Kreka, ki me je prav uljudno sprejel ter mi lepo postregel, akoravno je bilo že pozno ponoči. Drugače se pa s Trinidadom ne moram nič kaj pohvaliti.

S pozdravom,

Frank Blatnik.

Aurora, Minn.

Cenjeno uredništvo: — Ti nesrečna para N. V. Zakaj si se obregnig ob g. "keptna" Meadow rudnika. Sedaj je zapretil vsem "Austrians", da jih odslovi. Mi pa z mirno vestjo konštatujemo, da on ni bil v listu N. V. označen kot "kepten", temveč kakor supervizor našega townshipa. Pravico mu imamo narekavati take grehe, kakor so bili označeni v listu N. V. Mi smo državljani Združenih držav in obenem davkoplačevalci. Ne straši nas njegovih podrepnikov beseda, da se mora dopisnika N. V. s silo izpoditi z Aurora, Minn. Ti čuki niti ne pomislijo, da bode še mnogo vode preteklo po strugi St. Louis river, predno bodo zamogli postati državljani in učiti pravice, katerih se sme državljan posluževati. Naj gospod "kepten" rajše svoje pajdaše poduči, kako postati državljan, kakor pa hujskati proti osebam, do katerih nima pravice.

Nova zaušnica, katero hoče ta g. "kepten" v podobi g. Hudson s svojim, ne veliko več vrednim, tovarišem g. Rashel-om zadati našim volilcem in davkoplačevalcem je ta, da sta si omislila nabaviti auto-truck-voz za navažanje gramoza na ceste. Celo spomlad ponuja neka tvrdka tak voz po vseh naselbinah toda kolikor do danes vemo, ga nočejo nikjer kupiti. Le gg Hudson in Rashel hočeta na vsak način dobiti to umotvorno pošast. In tu nastane vprašanje zakaj? Slovenci so si pričeli nabavati konje, vozove itd., nadejajoč se, da bode več zaslužka na cestah in enakih napravah v poletnem času. Računata ta dva gospoda na veliko znižanje delavskih moči. Seveda to bi bilo vse res dobro. Toda ob času tako vzorne prosperitete kakor je 1914, se mora gotovo poskusiti s sličnim auto-truckom, da se brezposelnost še pomnoži. Ne zadostuje nam, da hodi nepregledna množica dan za dnevom okoli rudnikov, iskajoč si dela za svoj obstoj. Račun se jima morda posreči ter bosta na ta način odtrgala kruh tem zaposlencem na township cesti. Istotako bodo morali posestniki konj stopiti v nepotrebno pokoj in živino prodati.

Bolj potrebno, kakor tak voz, bi bilo, da se omenjena gospoda pobrigata za notranji ustroj naše Aurore. Slučajno se je nam nudil lep prizor, na kako dobrih pozicijah se nahajamo. Vsem je gotovo znano, da ni dolgo tega, kar se je nesrečno užgala vspenjačna naprava Meadow rudnika. Rudeči, katerega je g. "kepten" odslovil, bil je prvi ki je opozoril mestnega strojnika na nevarnost, ki preti uničiti Meadow rudnik. Služba je služba. Strojnik se je zabaval pri mizi z neko drugo osebo in preteklo je celih enajst minut, predno je začela parna piščal hreščeče naznanjati nevarnost. Požarna bramba je opremljena z nekim skoro gotovo predpotopnim automobilom ima tudi polževo hitrost. Ropot automobila se ti skoro pol ure sliši in čakaš, kaj se bode novega pripeljalo. No pa kaj čemo kritizirati, ko nam je dobro znano, da se Elija gotovo ni vozil v nebesa tako počasi.

Take nedostatke gg. Hudson in Rashel je potreba odpraviti, ne pa preprostemu delavcu odvzeti še zadnji pičli zaslužek. Spomnita se vajunih sladkih besedi ob času volitve in pa zaušnic, ki jih dajeta danes svojim volilcem. Trgovino g. Rashel pa primerno priporočamo Slovencem; kupujejo naj svoje potrebščine pri svojem rojaku Slovencu. Slovenskemu gostilničarju, ki je drage volje za prenos in tolmačenje N. V. g. Hudson-u damo ob lepi priliki prijazno nagrado. Prav je, da zve za take razprave. Toda predstava naj ne bode pristranska.

A. E. P.

Murray, Utah.

Cenjeno uredništvo: — Naznaniti moram, da se mi je list Narodni Vestnik jako priljubil, ker ne prinaša le splošno zanimivih stvari, ampak tudi podučne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo in zdravje Take razprave so nam Slovencem zelo koristne, le žal, da se ljudstvo vse premalo zanima za napredno časopisje V našo naselbino prihaja Narodni Vestnik v precejšnjem številu, nekateri imajo pa tudi Glas Naroda iz New Yorka, iz katerega se pa proletarijat ne more poučiti o svojih težnjah in pravicah Ljudje okoli G. N. se ob vsaki priliki obregnejo ob kako dobro idejo, ki nam bi bila v korist, vse to pa iz sebičnih namenov. Toda napredni Slovenci so že spoznali zvito taktiko omenjenega lista ter se obračajo od njega. Čas je tudi že, da ljudstvo spregleda in da zna razločevati dobro od slabega, ljuljke od pšenice. Število naročnikov naprednih listov vedno in stalno raste, kar je tudi prav. Vsak Slovenec, kot delavec, bi moral biti naročen na napredne, delavske liste, ki mu odpirajo oči in ga poučujejo, ne pa na take, katerim je list sredstvo za dosego svojih privatnih koristi. Oprimimo se z vso odločnostjo naprednega časopisja, pa bodo kmalu izginili iz naših vrst izdajice vsake baže.

Pozdrav vsem naprednim Slovencem to in onstran oceana.

Naročnik.

Holton, Mich.

Cenjeni urednik: — Priloženo pošiljam naročnino, da ostanem še nadalje naročnik naprednega lista Narodni Vestnik. Pri tej priliki želim tudi nekoliko opisati tukajšnje razmere. Tukaj nas je precej Slovencev, in spomladi sta prišla dva nova naseljenca na farme, n sicer Ivan Mikulič ter Andrej Nemanič. Tukaj je treba pridnih rok in umne glave, pa gre. V listih se mnogo bere o brezposelnosti zato bi svetoval delavcem, naj si kupijo kos zemlje in se naselijo na farme. Ne silim, da ravno tukaj, ampak kjerkoli, kjer je dobra zemlja. Na farmi je človek sam svoj gospodar, ni več suženj kapitalistov. Vzbudite se torej, in otresite se jarma, ki vas žuli.

Koncem dopisa pozdravljam vse farmerje širom Amerike, Narodnemu Vestniku pa želim obilo novih naročnikov in predplačnikov.

Frank Debeljak.

Franklin, Kans.

Cenjeno uredništvo: — SKPD sv. Barbare postaja štev. 44, je imela dne 7. junija svojo redno mesečno sejo, na kateri se je razmotrivalo poleg drugih točk tudi o združitvi društev, oziroma Jednot in Zvez. Skoraj vsa društva, ki se strinjajo s tem načrtom, so se že oglasila v javnosti in naznanila, pod kakšnimi pogoji bi bilo najboljše, da se ta misel uresniči. Od društva sv. Barbare pa še do danes ni prišlo nič v javnost, sploh se naš glavni odbor ne zmeni za združitev, čeprav je konvencija jo pripoznala in poslala svoje zastopnike na skupno konferenco v Chicago. Videti je, da so nekateri glavni odborniki zoper združitev ter da se ne marajo ozirati na sklepe konvencije. Naš gl. tajnik se je celo izrazil, da se društvo sv. Barbare ne bode pridružilo skupni organizaciji. Naše društvo pa ni zadovoljno s tem, da bi glavni tajnik sam odločeval o tem, ampak hoče, da se članstvo izjavi, ali je za združitev ali ne. Na naši seji je bil enoglasno sprejet predlog, da naj da glavni odbor na splošno glasovanje to vprašanje. Vsak član naj potem izrazi svoje mnenje, ali dati se mora članom tudi prilika glasovanja po svojem prepričanju. Potem bodemo kmalu videli, ako organizacija sv. Barbare ni za združitev. Glasovnice se morajo dati tiskati, in sicer tako, da dobi vsak član eno. Glasuje pa lahko doma ali pri seji. Glasovnice naj bi bile prilično take:

Član dr. sv. Barbare postaja št. . .

. . . .

(Mesto za križ)

Glasujem **za** združenje. . . . .

(Mesto za križ)

Glasujem **proti** združenju. . . . . . .

Podpis člana.

Društveni uradniki naj potem glasovnice preštejejo ter naznanijo rezultat glavnemu tajniku v glasilu. To je sklep našega društva, ki prosi obenem glav. tajnika, da to zadevo prej ko mogoče uredi. Nadalje so naprošeni vsi društveni tajniki, da ta sklep upoštevajo.

Z bratskim pozdravom vsem članom in članicam.

ODBOR.

IZ SLOVANSKEGA SVETA.

Žrtev aviatike. Iz Moskve poročajo: Aviatik Gaber Wlynsky je padel iz višine 20 metrov ter si zlomil obe nogi. Njegov mehanik, ki je bil ž njim kot pasažir, je obležal mrtev. Aparat se je popolnoma razbil.

Projekt velikanskega vodovoda za Petrograd. Iz Petrograda poročajo: Ministrski svet je odobril načrt, da se za mesto Petrograd zgradi vodovod, ki bo dobival vodo iz Ladožskega jezera. Vodovod bo moral dajati vsak dan 51,400.000 veder vode in bo stal 47,600.000 rubljev.

Sleparije pri posojilnici v Stanislavovu. Iz Stanislavova poročajo: Proti ravnateljem in nadzorstvenemu svetu tukajšnje posojilnice so uvedli kazensko postopanje. Bilanca izkazuje 1,200.000 primankljaja, ki so ga na sleparski način zakrivili ravnatelji Zajaczek, Hargeneimer in Pregowski in pa blagajnik Twartawski.

Poljski list v Sibiriji. V Novonikolajevskem izhaja poljski list "Tydzien Polski". Urejuje ga odvetnik dr. Bulyho. Zagovarjati hoče interese Poljakov, katerih tam prediva mnogo. Ti Poljaki so potomci upornikov izza poljske revolucije l. 1863, drugi so tja prišli prostovoljno kot delavci, uradniki, obrtniki in poljedelci.

Dunajski zdravnik o bolgarskem carju. Soproga bivšega bolgarskega ministerskega predsednika generala R. Petrova je nedavno tega iskala zdravniške pomoči pri znanem dunajskem profesorju in zdravniku za živčne bolezni dr. Schirma. Ko je gospa povedala, da je Bolgarka, sta se jela ragovarjati o nesreči, ki je lani zadela Bolgarijo. Profesor je rekel med drugim gospe: "Jaz sem, gospa, vnaprej zrl nesrečo Bolgarske, še pred prvo bolgarsko vojno, ko sem bil poklican k vašemu kralju, da ga zdravniško preiščem Takrat sem rekel kralju: Vaše veličanstvo, vi ste zelo bolni Vaši živci so docela razstrojeni. Zato se ali odrečite prestolu ali pa se čim najmanje mešajte v državno politiko. Ako tega ne storite, zapomnite si dobro, boste izvršili ali izredno velika dela ali pa največje budalosti". Kralj Ferdinand ni poslušal nasvetov dunajskega profesorja in je res storil največjo budalost, ki jo je mogel zagrešiti — izval je bratomorno vojsko s Srbijo.

Krvavi cvet s Kosovega polja. Belgradsko žensko društvo kneginje Ljubice je letos na Vidov dan prodajalo cvetke s Kosovega polja, cvetlice, ki jih Turki imenujejo "Knpoček", to je — "krvavi cvet" Ta cvetka rase in cvete samo na Kosovem polju in sicer samo na prostoru, kjer se je baje bila znamenita kosovska bitka l. 1389. Narodna legenda pravi, da je ta cvetka vzniknila iz krvi srbskih junakov, ki so padli na Kosovem. Ako se cvetlica utrga, vonja baje po sveži krvi. Zbirka za te cvetke se porabi za božji hram v Gračanici na Kosovem, ki ga je zgradila srbska kraljica Ljubica.

POSLEDNJI BOJI ZA MEKSIKANSKO CES. KRONO.

(Nadaljevanje druge strani.)

jev. Moštvo naj bi dobilo še isti dan zmožnega častnika. Nek avstrijski topničarski častnik, ki je pri "ruleta" v Cordovi vse zaigral, se je namreč javil za prestop k meksikanski obrežni arteleriji ter je že drugi dan prevzel vežbanje izbranih 80 mož. Razdelil jih je na njemu odkazane tri bastije, ter je začel s pomočjo podčastnikov, katere je sam imenoval, vežbati vojake. Francosko moštvo je prevzelo dve manjši trdnjavski gradbi, Španci so se razdelili po ostalih bastijah. Tako smo spravili skupaj topničarski zbor, broječ okoli 250 mož.

Takoj se je začelo v vseh fortih živahno vežbanje, kajti na dan odhoda zadnjih Francozov je bilo tedaj skrbeti za to, da se novi možje vsaj za silo naučijo rabiti topove. Rekruti - ako smem tako imenovati ljudi, ki so se vojskovali že v treh delih sveta - so se zelo potrudili, da je imel general Cueva pravo veselje z njimi. Razumel je le malo francoski, a kljub temu se je držal najrajše fortov, kjer so mu udarjala na uho povelja v njemu nerazumljivem jeziku. Toda videl je, da vežbanje dobro napreduje.

Nek večer je prišel general Cueva na verando kavarne Diligencias, kjer je že bila zbrana gruča častnikov. Podal je roko topničarskemu častniku, ter mu rekel, obrnjen k meni:

Don Conrado, star mož sem že, mnogo sem slišal o izbornosti avstrijskega topničarstva; vaš tovariš me ni samo prepričal o tem, ampak je celo vzbudil v meni mnenje, da je vsak Avstrijec rojen topničar".

Prestavil sem ta pozdrav, ki je bil laskav že vsled tega, ker Španci zelo neradi kaj hvalijo, kar se ne tiče njegovega naroda. Odgovoril sem mu:

"No, general, potem moram nazadnje še jaz postati topničar!"

"Porque na, senor? Puede ser ya manana," je odgovoril Cueva ter prisedel k nam.

"Zakaj ne, gospod" Mogoče že jutri!" Kaj hoče general s temi besedami? Ali se šali? Gotovo, sem si mislil, ker vendar ve, da nikdar v svojem življenju nisem bil topničar, in da razumem o topovih, bombah in granatah toliko, kakor zajec na boben. Torej, brez skrbi, saj si osebni adjutant generala Perez-Gomeza, sem se tolažil.

"El general Perez-Gomez su fue!" me je nagovoril drugo jutro poveljnik glavne straže, "in vi ste ostali tu? Kam je šel general? Ali se vrne?"

"Kaj tako naglo vprašujete, jaz o vsem tem ne vem nič."

"O, prijatelj, vi samo nočete ničesar vedeti. Kot generalov adjutant morate vendar vedeti, a molčite — — "

Zadnjih besed živahnega Španca že več nisem slišal, ampak sem odhitel v stanovanje mojega šefa, kjer sem našel generala Cueva. Ta me je zelo prijazno sprejel ter mi čito oficijelno naznanil, da se je odpeljal general Perez-Gomez v pretekli noči s predzadnjo ladjo, ki ima prepeljati legijonarje v Evropo, v Havano, kjer namerava živeti kot zasebnik s svojo rodbino.

(Dalje prihodnjič.)

ZGUBLJENO.

Tem potom naznanjam rojakom v okolici Hughes, Minn., da mi je voznik izgubil "Pack Sack" v katerem sem imel 33' Winchester Automatic Rifle, Eastman Postal Card Size Camera, vrhnjo suknjo, nekaj obleke, več Real Estate Deeds in nekaj drugih vrednostnih listin. Stvar je izgubljena približno eno miljo severno od Fisherjeve in Globočnikove Farme in sicer na potu med Fisherjem in Harriganom. Če kateri rojak najde to ali pa zve kedo da je našel, je prošen, da mi javi proti primerni nagradi. Zgubljeno je bilo dne 10. junija okolu 3. ure popoldne.

(15, 18, 22—6)

GEO. L. BROZICH.

NAROČAJTE SE NA NAJVEČJI SLOVENSKI DVOTEDNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje pa daje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporoča

MATH. VIDAS,

slovenska trgovina

BIWABIK, MINN. Telefon

Barrows, Minn.

na Cuyuna železnem okrožju

Nova naselbina z evliko bodočnostjo. Woodland Park je ravno razdeljen v lote. Pravi park z lepim senčnatim drevjem, ravno kot pod, samo nekaj blokov od krasne Mississippi reke in od rudnikov. To je prostor kjer kupite nekaj lot, ki so sedaj po $100. do $250., na lahka mesečna odplačila. Cene se bodo zvišale, kakor hitro se bo otvorilo več rudnikov in cestna železnica. Za podrobnosti se obrnite na

Barrows Realty Co.

312 PROVIDENCE BLDG., DULUTH, ali FIRST NAT'L BANK, BARROWS, MINN.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" na

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,

Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN.

po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice in parnika.

V prejšnjih letih.

Velikokrat slišimo, kako so naši pradedje živeli in kako so bili zdravi. Živeli so vedno po zahtevah narave in brez vse razkošnosti. Sicer je pa to absolutno nemogoče za ljudi, ki žive v mestih, da bi jim dalo tako življenje zadovoljstvo. Nenavadno življenje, kakor primanjkljaj svežega zraka in solnčne svitlobe, vplivajo zelo slabo na nas in nas prisilijo, da moramo iskati zdravila, katera pomagajo vzdržati naše prebavne organe pri pravem delovanju. Kot tako zdravilo je dobro poznano

Trinerjevo zdravilno grenko vino.

Prvi učinek tega zdravila je, da očisti vse zaostale tvarine, ki ne bi smele biti tam, posebno ostanke neprebavne hrane, ki so se vstavili v drobu. Ti stari ostanki jedil zastrupljajo celi život. Drugo sredstvo je, ojačiti notranje organe in tako preprečiti ponovno bolezen. Mi priporočamo nadaljšo uporabo tega zdravila

V BOLEZNI ŽELODCA
V BOLEZNI JETER
V BOLEZNI ČREVESJA.

To zdravilo navadno daje popolno zadovolnost in sicer zato, ker prinaša pomoč. Ravnotako je v raznih drugih slučajih, kot pri zapeki, nervoznosti slabosti, bolečinah in ujedi, bledi in rumeni barvi kože, zgubi moči, lenem životu, zgubi apetita in izgubi spanca.

DOBI SE V LEKARNAH.

JOS. TRINER,

IZDELOVALEC

1333-1339 SOUTH ASHLAND AVE. CHICAGO, ILL.

TRINERJEV LINIMENT je precej močno zdravilo, lahko se ga pomeša z oljknim oljem. Večkrat se pripeti, da bolečine v udih, sklepih in mišicah prenehajo že pri prvi uporabi. Imejte ga vedno doma pri rokah, da je lahko takoj rabiti ako je treba.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

Slišalo se je dobro, kako so se glasno odprla in zaprla vrata; nato je začul razburjen in hripav moški glas, ki mu je odgovarjal glas ske . . . tiho in jezno . . . Nato je zatonil razgovor v srditem, neočnem hrupu.

Dušan si je bil instinktivno izbral okno, skozi katero je sijala tla, slabotna luč. O stala tri so bila temna.

"Goddam!" je zaklical poročnik Wheeler, ki je bil prvi na vrhu. oje okno je zaprto z leseno oknico!"

"Tu notri je tema," je šepnil Ivan divjemu Marku, ki je visel njim.

"Tukaj tudi, čort vozmi!" je zagodrnjal Kozakov, ki je lezel z kovičem in Estournellom na četrto.

"Prokleto!" je vzkliknil Dušan zdajci z zamolklim, groznim gla- "Tukaj . . . tukaj! . . ."

Tovariše je prešinilo kakor blisk.

Dušan je bil zgrabil omrežje okna zobema rokama in ga začel ti kakor nor.

Ne meneči se več za potrebno previdnost, so hiteli ostali k njemu. e skočil na tla in plezal kvišku, oni se je vzpenjal počez po divji Mahoma je visel pod razsvetljenim oknom črn grozd človeških te- pod katerim so stokale veje in se lomile s turobnim ječanjem, ka- da slutijo tudi one nekaj temnega, groznega.

Samo poročnik Wheeler je ostal trdovratno na svojem mestu, ti- zagonetno leseno oknico z rokami.

Zdajci pa j zagrabil, piraje se z nogami v grčavi rogovili brajde, rico za rob zidu in zamahnil s stisnjeno desnico daleč za svojo ro.

Kakor vsi Angleži, je bil od mladega vešč umetnosti boksanja e vedel dobro, koliko sile se skriva v izurjeni človeški pesti . . . Dušan je tresel kakor v delirju. Omrežje okna ni bilo leseno, or običajno pri turških hišah, marveč železno, kovano iz pravih, nih železnih palic, pobarvanih z lesnorjavo barvo. Halil bej je el, kako treba opremiti ljubavna gnezda za ptičice, ki bi dale živ- je, če bi mogle sfrčati iz rok okrutnega gospodarja . . .

"Za božjo voljo;" je jeknil Ivan z glasom, ki ni bil več človeš- "Kaj vidiš? . . . Povej . . . govori vsaj: kaj vidiš? . . . Dušan! Dušan! . . ."

Dušan je gledal strašen prizor.

Ženska — mlada, plavolasa ženska . . . se je borila z elegantnim, psko oblečenim Turkom, kakor na življenje in smrt . . . Nje ni el videti v obraz; obrnjena je bila s hrbtom proti njemu. Videl je urka: suh, razoran obraz, oči izbuljene, debele ustnice razklenje- v živinski strasti . . .

"Halil bej! . . ." je šinilo Dušanu po možganih kakor v snu. Turek je napadal . . . hoteč podreti žensko na tla, na preprogo Nihče imed obeh ni črhnil besedice; slišalo se je samo hropenje be, ropot pohištva . . .

Zdajci pa je našla ženska trenotek . . . posegla je v nedrije, iz- majhen samokres . . .

Surov grohot! . . . Turek je je bil ujel za roko in jo stisnil . . . el ji zapestje v neusmiljenem prijemu . . . Nato je kriknil . . . zarjul je nekaj po turško . . . Dva zamorca v bogati obleki sta planila v čumnato . . . Eden izmed njiju je iztrgal ženski samokres.

Dušanove roke so krvavele od nečloveškega napora.

Bil je prepričan, da je nesrečnica, ki se bori proti trojni premoči — njegova ljubljena Jerica.

Ivan, ki se je bil vzpel do njega, je videl v njej svojo sestro!

Niti zdaj, ko je omahnila pod rokami napadalcev in pokazala svoje obličje, nista zapazila razlike: bila sta oba v tistem stanju peklenske groze in obupa, ko zatemni človeku um, spomin, razsodnost . . . vse, vse . . .

Dušanove roke so krvavele.

Toda omrežje se je majalo . . . zid se je drobil! . . .

A znotraj . . . tam . . . o Bog! . . . ženska je omahnila — padla je! . . . Zamorca sta pokleknila k njej s satanskim režanjem na obrazih . . . prijela sta jo da se ni mogla več geniti.

Habl bej je planil . . . blazen, zverinski . . . z groznim, norim rezgetanjem . . .

Vse to se je zgodilo z nečuveno naglico.

Zdajci pa . . . Ivan je ravno položil prst na ježiček svoje pištole . . . se je začul z leve zamolkel tresk, kakor od lomečega se lesa . . . naša prijatelja sta se ozrla . . .

Anglež je bil razbil oknico in otvoril prvi pot.

Zaklel je kakor star krmar.

"Allah il allah!" je zarenčal nato in skočil s poluglasnim porogljivim smehom v temno odprtino.

"Zmaga!" je viknil Dušan ta hip in vrgel odtrgano mrežo preko glave na vrt . . . "Noter, bratje!"

"Ivan, Marko, Kazakov in Estournelle so planili za njim, dočim je sledil Jankvič poročniku Wheelerju . . .

— — — — — — — — — — — — —

Halil bej se je premagoval z naporom in samozatajevanjem, ki bi ga mogli imenovati junaško — ako bi zaslužilo to pohvalo samozatajevanje takšnega lopova v tako zločinskih okolnostih in s tako nizkim namenom.

Toda njegovo junaštvo je bila zgolj strahopetnost ki se je bala instiktivno, položiti grešno roko na Jerico, dokler jo brani lady Helena, ki jo ščiti vodja srditega Arnavta. Vedel je, da bi izpolnila trmasta Angležinja svoj obet in jo branila do zadnjega; da pride do Jerice, bi moral pogaziti Heleno — in potem, gorje njemu!

Lahko si mislimo, kako razdraženo razpoloženje je nastalo v brezvestnežu vsled tega neradovoljnega čakanja. Njegove zverske misli so se omamljale z Jeričino lepoto od ure do ure bolj in hlepele po trenotku, ko si utrga nedotaknjeni cvet; razvnemale so se ob zapreki sami in plamtele tem razuzdaneje, čim so morale čakati . . . potrpeti.

Halil bej je tekal po svojih sobah kakor nor, grabil se za seneni, bil se z rokami po prsih in mrmral ogabne besede, ki jih ni mogoče prevesti v našo pošteno materinščino. Stal je na pragu, ki loči razsodnost od popolnega brezumja . . . od strastne besnosti, ki se ne plaši ničesar več . . .

Obenem pa je čutil, kako raste v njem slepo, živalsko sovraštvo do lady Helene . . . Ah, ta ženska! Zakaj mu brani . . . zakaj mora stati vmes? Kdo ji je rekel, da naj se vsili za varuhinjo Jeričine nedolžnosti? . . . Haha, nedolžnosti; Halil bej že ve, koliko je vreden ta božji dar . . . Prokleta babnica! Raztrgal bi jo z golimi rokami, razgrizel ji belo grlo, zdrobil bi jo . . . da ni Alija Kemala! In vendar — tako lepa je, tako nežno krasna . . . Ali je ni škoda za grobega Arnavta? Ah, če bi vedel Halil bej, kako dobiti pismo, ki ga ima Ali Kemal — tisto strašno pismo, v katerem je dokazano, da je bil zmenjen z zarotniki zoper življenje padišahovo! . . . Da, potem . . . Bospor je molčečen . . . Ali Kemal bi izginil brez sledu . . . in ti, ohola Angležinja, albionska hči, bi padla v naročje Halilovo, rada ali nerada! Hej, to bi ti našepetal ušesa o temnih, peklenskih strasteh! . . .

Prihajač.

Povest. — Spisal Dr. Fr. Detela.

(Dalje.)

"Bog ne zadeni!" je branil Peter. "Ne smejo misliti, da mi je še do dekleta. Naj ga ima, ko si ga je izbrala."

"Nič!" je godrnjal oni. "Jaz ga bom pa na svojo roko. Moker a biti."

Peter ga je odgovarjal, da se je Jernej vdal naposled; a le na z, to je slutil Peter in ni še hotel iti spat, ko sta se bila razšla.

Pozno se je vračal Stržen domov in dobre volje je bil. Izza ogla je stopil Jernej, in preden se je oni prav zavedel, ga je vzdignil ej od tal kakor otep slame.

"Pomagajte, pomagajte!" je kričal Stržen in brcal v Jernejenaročju.

"Tiho, tiho," ga je tolažil fant, "ljudje že spe. Ne bo nič hudesamo namočiti bo treba cepce, ker imamo jutri mlačev.'

Dve krepki roki pa zgrabita Jerneja odzadaj, da je izpustil Stržen. Prestrašen je stekel gospod domov in razbijal ob hišna vrata, da o vsej vasi začeli lajati psi.

"Ha, kaj takega pa še ne!" se je togotil doma ves zasopel. "To il Čedinov Peter, nihče drugi!" Tekel je v gornjo sobo k oknu, es so zaškripala vrata nad Čedinovim hlevom.

"Le čakaj, lopov!" je siknil med zobmi Stržen in stiskal pesti. na mah je bil trezen.

IV.

Teman oblak izza gore
Privlekel se je nad polje,
Nad poljem v sredi je obstal,
Nebo je čez in čez obdal.
S. Jenko.

Na spravo niti Čedin niti Mejač nista mislila več. Če je šel župan esti, je naredil Čedin velik ovinek, da ga ni srečal; če je stala ačka pred hišo in se na nasprotnem pragu prikazala Čedinka, sta ij izginili obe.

Bližala se je huda ura. Mejačevi so bili naložili pšenico in jo spra- pod streho; Čedinovi na sosednji njivi pa so nakladali na vso moč, o že padale debele kaplje.

"Ali jim gremo pomagat?" je dejala tiho Minica Tinetu.

"Kaj ti pride na misel, neumno ženšče!" je zarohnel brat; in ade oči so sledile iz krčme Čedinovemu vozu, ki je v plohi hitel ov. — Ko pa se je na paši Mejačeva krava davila nad repo in je ir klical na pomoč, je šel Čedin mimo na svoj pašnik in tam zabi ll pastirju, naj pazi, da živina ne dobi repe.

A kakor požar o vetru se je razširil prepir iz dveh imovitih hiš sej vasi. Kar je bilo starših in previdnejših mož, so vlekli s Čedi- toda le bolj na tihem in med seboj; mlajši in odločnejši pa so se li župana, in ker so bili ti mnogo glasnejši, se je videlo, kakor i bilo vse na Mejačevi strani. Kdor je prišel k županu na posodo t, je zabavljal na Čedina; a če ni dobil, je šel naravnost k Čedinu na župana zabavljat; in radostno sta poslušala oba soseda, kako je potepuh, ki sta ga v prejšnjih časih podila iz hiše, obiral z umazanim jezikom nasprotnikovo hišo. Ni ga bilo več prijaznega občevanja med vaščani, namesto tega se je čulo povsod sirovo zabavljanje in hudobno zbadanje. O, kako se je bilo vse izpremenilo!

Vesel te izpremembe pa je bil Stržen. Dasi je nekoliko trpela njegova kupčija, je bil on zdaj vendar prva oseba v vasi. Kar si je izmislil on, temu je moral pritrditi župan; zakaj nihče ni znal tako govoriti "gospe" županji.

Docela je spravil pod svoje okrilje Stržen Tineta, čigar živahnost mu je bilo posebno po godu. Vedno sta tičala skupaj, zdaj pri županu, zdaj v štacuni, ali pa sta lazila okrog in zbijala norce. Materi je močno ugajalo to prijateljstvo, očetu pa nič; in ko je jel Tine zanemarjati delo in uganjati burke, "ki niso za kmeta", je padla semtertja proti Strženu kakšna beseda, ki jo je morala županja pogladiti. A tako smešno je znal Stržen vse obrniti, da se je moral smejati vsakdo, in kmalu se je navadil tudi Tine ugovarjati očetu, in mati je morala miriti in braniti svojega ljubčka.

Ponočnega napada ni omenjal Stržen nikjer, dasi mu je prišel često na misel in mu gnal kri v lice; a črtil je Petra strupeno in le gledal, kako bi ga jezil in mu škodoval. Če je šla Minica na polje, je lezel za njo; zvečer je sedel zraven nje na klopici in vezal otrobe in se smejal na ves glas svojim šalam; v nedeljo pa se je ustopil v cerkvi na žensko plat, da so se pohujševale najpobožnejše duše, za njeno klop ji je šepetal vsakovrstne neslanosti na uho.

Petru pa je bilo dolgčas. Med tednom so ga motili opravki, ker je delal zdaj še mnogo pridneje ko prej; prvi je vstajal, zadnji hodil leč. A ko je hodil v nedeljo popoldne po rodnem polju, se mu je pobesila glava, in zdelo se mu je, kakor da je zapuščen od vsega sveta. Vrnil se je domov, in mati, ki se ji je smilil, ga je opominjala, naj gre na vas med fante. Ni se mu ljubilo. Moleč je poslušal mater, ki mu je pripovedovala to in ono, da bi ga razvedrila, a njegove misli so uhajale drugam. Truden na duhu je šel spat, in mučile so ga sanje. Zdelo se mu je, kakor da bi bili izumrli vsi ljudje in on sam ostal na širni zemlji, da jo obdeluje. Delal je na dolgi, dolgi njivi in pulil trnje in osat; a komaj je otrebil en konec, je bil drugi že zopet zarastel, in od vseh strani je pritiskala goščava. Na vrtu so mu glodali zajci drevje, in če jih je zapodil, so se vračali trumoma od druge strani. V zelnik mu je ušla živina, in ko jo je izganjal, mu je nastavil divje domač vol roge. Ves poten se je prebudil, in na uho mu je bil hrup iz Mejačeve krčme.

Tam je modroval med majhno, a glasno družbo gospod Stržen. "Povsod je napredek," tako je dejal, "le Dramlje dremljejo. To se mora predrugačiti, gospa Mejačeva. Mi moramo napraviti najprvo čitalnico ali vsaj bralno društvo, da bo imel človek kam iti o deževnem vremenu in da se spravi pošten tarok skupaj Potem — Tine, ali imaš kaj grla? — Jaz sem dober basist." In zapel je s hreščečim glasom "Pridi Goren'c." "Tristo medvedov! Pomagajte no! Ali bom sam pel? — Ha, ha, kakšna grla so to! To bo pevsko društvo; kaj, gospa županja? Le počakajte, to bo še življenje! Kar prekrstiti bomo morali Dramlje. He, gospodična, ali se že kaj veselite?" se je obrnil na Minico.

"O, kaj pa," je dejala ona posmešno; on pa ji je pravil, da ga obiščejo v kratkem prijatelji, sami ljubljanski gadje.

"Tristo medvedov, to bo pa beseda in ples! Ha, to bodo gledali naša dekleta! Kaj, gospodična? Vedite, da sem jaz že ves Dramljan. Živio Dramlje!"

(Dalje prihodnjič.)

FIRST NATIONAL BANK
ELY, MINN.

Vloge 3. junija 1914 -- $420,952.22
Glavnica in preostanek -- $62,500.00

Naša banka Vam je na razpolago.

Pri pošiljanju **denarja v stari kraj** se obrnite na nas in zvedeli boste naše nizke cene.

Prodajamo parobrodne liste za vse črte.

Ta banka je določena za **nalaganje denarja** iz **poštne hranilnice** in je član novega **federacijskega reservnega sistema.**

500 AKROV ZEMLJE

dve milje južno od mesta Ely, Minn. Izvrstna kmetijska zemlja. County bo delala cesto čez zemljišče. Kdor se zanima za kmetijstvo, je tukaj lepa prilika. Zemljišče pokaže brez vseh stroškov

Anton Hočevar,
Ely, Minn.

KJE JE

Frank Vesel, doma iz Dolenje vasi pri Ribnici. Bil je v Chisholmu na 1. maja in je neznano kam odšel. Prosim cenjene rojake za njegov naslov, ali se pa naj sam javi.

Stephen Zgonc,
(6—18) Chisholm, Minn.

$1.00

Cenik za šilo in knjige pošljemo na zahtevo zastonj.
KNJIGOTRŽNICA ŠOJAT & JURKOVICH
Box 448 DULUTH, MINN.

Naznanjam

Slovencem in bratom Hrvatom, da sem zopet otvoril

SALOON

—: na :—

VIRGINIA, MINN.
207 Chestnut Street.

Na razpolago vsakovrstne pijače in smodke. — Jamčim dobro postrežbo ter se priporočam za obilen poset.

MATT. PRIJANOVICH.

Ljudje, ki poznajo dober tobak, kadijo

HAVANA CIGARE

Posku ite cigaro

S. N. P. J.

ki je najboljša cigara na Range.

VAROS in IBY so tudi dobre cigare.

LOUIS TILLMAN
AURORA -:- -:- MINN.

ZNAK DOBRE OBLEKE

The Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.
NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

Zakaj JOSIP MANTEL prodaja HEATH & MULLIGAN barvo?

Zato, ker je najobljša, in jo dobite cenejše, kakor tudi vsako drugo stvar.

Posebno znižane cene na vrata in okna.

Josip Mantel, Ely, Minn.

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

CENTRALNA LEGA.
ČISTO NA NOVO OPREMLJENO.

SOBE S PARNO KURJAVO, TOPLO IN MRZLO VODO. UREJENE PO NAJBOLJ MODERNEM NACINU.

Park Hotel
ILIJA RATKOVICH, lastnik

ŠTEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE IN SUPERIOR STREET

TELEFON: MELROSE 1673. **DULUTH, MINN.**

SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA OBILEN POSET. CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

KDOR HOČE DOBRO. PODUČNO ČTIVO. NAROČI NAJ SE NA 'NARODNI VESTNIK". NAJVEČJI SLOVENSKI POLUTEDNIK V ZJEDINJENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

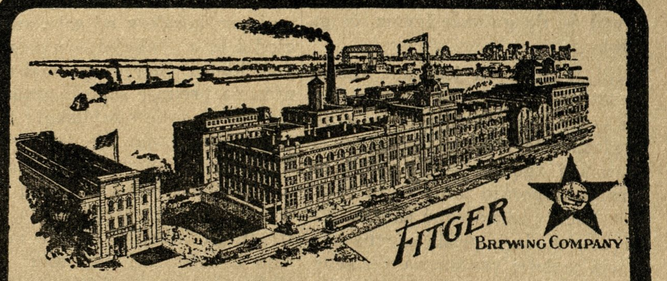

Fitger Brewing Co.
Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovij.

Josip Gerzin
zastopnik za ELY, **Minnesota.**

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

(Dalje.)

Rekel sem včeraj brzojavnemu uradniku, če li rad hodi v cirkus in mu pravil, kako zelo so meni všeč podobne predstave, da pa nimam denarja za vstopnino. Odgovoril mi je, da me pomiluje, podaril mi pa ni počenega groša. Če ga Elza vzame, se ji pri tem stiska ču ne bo posebno dobro godilo. Opazil sem, kako je Elzi pomignil z očmi, ko sem napeljal pogovor na cirkus; nima dobrega srca. Ker torej ni šlo drugače, sem obljubil papa, da oplevem cel vrtiček, če mi bo dal krono, in papa je bil zadovoljen. Ko sem prišel iz šole, je nekoliko pršilo, a kljub tem suem se spravil na delo in se trudil kot suženj, da poprej zaslužim dogovorjeno svotico.

Po čaju je prišel papa gledat, kako se mi je delo izponeslo, in ali verjameš, ljubi dnevnik, da sem populil vse mlade čebulice, četudi sem jih dobro poznal in razločeval od plevela? Zdi se mi, da nikdar ne bom dobil te krone. Zastonj sem se trudil, zastonj potil.

* * *

Pričnem naj kar od kraja. Cirkus je prišel in kot lepe sanje zopet hitro izginil. Karlček in jaz sva mu šla naproti; za vse sva se pobrigala kar najtančneje. Najprej sva letela za vozom, na katerem so sedeli godci, potem pa tekla naprej ter počakala, dokler se ni cel izprevod lepo razvrstil mimo naju. Videla sva bivole, povodnje konje, dva slona, žirafo, katera ima tako dolg vrat, da bi lahko celo pot pred sabo požrla, potem groznega tigra in dva strašna leva, o katerih pravijo, da ne ugrizneta, če jima tudi glavo pomoliš v žrelo, česar pa jaz ne morem verjeti Bilo je še mnogo večjih in manjših divjih zverin, med katerimi so posebno oči nase vlekle prelepe deklice — še veliko lepše kot Suzi in Lili, ki so sedele na slonih in na grbastih dromedarjih.

Bilo je veliko lepše kot zadnja vojaška parada. Zamudil sem kosilo, pa ni mi bilo dosti ležeče na tem, ker sem na lakoto prav čisto pozabil. Čudil sem se s kako hitrico so si znali ti ljudje postaviti svoj šotor. Šel sem domov, kjer sem pojedel kos mrzle pečenke in si izposodil od Beti deset krajcarjev, da si kupim kruha, ki sem ga hotel metati slonoma. Ko mi je dala to svotico, sem izginil kot kafra. Niti sanjalo se mi ni, kaj se mi bo pripetilo, preden pridem zopetpet domov. Elza je rekla, da pojde k večerni predstavi — ni potreba, da bi pravil s kom. Vprašal sem mamo, če gre ona tudi, a rekla je, da se ji zdi preneumno. Kako se morejo ljudje vendar tako postarati, da jih niti cirkus več ne veseli?

Ko sem šel mimo Petrove trgovine, mi je prišlo na misel, da si lahko kupim deko paprike; porabim jo lahko, če bi moral slučajno kdaj kuhati golaš. Kupil sem več žemelj za slona in potem precej šel k cirkusu, da si ogledam še živali, preden se začne predstava. Strašno šaljiv je bil prizor, ko so pričele opice neprestano kihati. Paznik zverinjaka je trdil, da jim je gotovo kak poreden in malipriden deček nasul popra v kletko in grozil je, da ga vrže levom, če ga dobi.

Bil je zelen od jeze kot kuščar in zato sem šel raje k slonoma. Velikemu sem dal celo žemljo, a nehvaležnež jo je komaj požrl, ko se je nekaj zgodilo — še sedaj mi strahu klopotajo zobje — in bum! zletel sem proti stropu šatora. Mislil sem si, da je prišla smrtna ura, a sem priletel vendar na voz sena, ki je bilo pripravljeno za krmljenje živali. Neumni slon se je razjezil samo zato, ker sem troho popra vsul v njegovo žemljo. Varuh se je moral precej truditi, preden je zopet pomiril razdivjano žival. Žugal mi je z roko in rekel, da bi se mi prav prileglo, če bi si bil glavo razbil. Ker sem se itak zelo prestrašil in tudi precej udaril, vsedel sem se na stol in mirno čakal predstave. Naveličal sem se živalim izkazovati svojo prijaznost.

Sicer me je bolela nekoliko glava, vendar sem se celo popoldne imenitno zabaval. Predstava je bila krasna — brez goljufije — in pavliha naravnost imeniten.

Gotovo me je oblila rdečica, ko je pred zbranim občinstvom s prstom pokazal name ter rekel: "V čem sta si podobna mali deček ondi in prerok Jonas?"

Nihče ni odgovoril.

"Slon ga je izbruhnil," je povedal sam.

Ljudje so se krohotali na se pretege, jaz sem si pa mislil, da pavliha presneto slabo zgodbe zna, kajti Jona vendar ni izbruhnil slon, temveč riba. Sploh se pa nisem zmenil za neslan dovtip, ker je bilo dovolj zabave.

Čudovito lep je bil mali konjiček in zona me je spreletevala, ko so ga jezdarile mlade deklice in med ježo skakale skozi obroče. Kako nevoščljiv sem bil malim dečkom, ki so se smeli prekucavati in skazovati zbranemu občinstvu svoje mlade umetnosti! Zdihoval sem, ker ni moj oče telovadec v kakem cirkusu. Hišo naj bi prodal in šel, pa kaj se hoče, ko mu manjka častiželjnosti in slavohlepja. Ko bom velik, si bom sam izbral svoj poklic.

Med predstavo sem premišljeval in pretehtal natančno vse okoliščine ter sklenil, da grem k cirkusu v službo. Nič več mi ne bo treba hoditi v šolo, nikoli več ne bom ozmerjan in meščani se mi ne bodo mogli posmehovati.

Ko se je popoldanska predstava končala, sem šel Suzi obiskat, ker sem upal, da me povabi na večerjo. Ni se mi izpolnilo upanje.

Rekel sem doktorju, da bi šel rad še k večerni predstavi, če bi imel le 50 krajcarjev, a Suzi mi je segla v besedo: "Ne, enkrat je zadosti zate in vrhutega zvečer potem prepozno prideš domov.'

Ostal sem v hotelu, dokler nista odšla, in Suzi mi je pri odhodu še naročala: "Jurček, pojdi naravnost domov in bodi priden, da ne bo mama v skrbeh!"

Imel sem dovolj časa. Moj načrt je bil gotov. Z raznimi dečki smo se igrali približno do devetih, potem sem se pa splazil k vozovom, ki so bili last cirkusa, splezal na prvega, se zavil v odejo, ki sem jo našel na vozu ter se vlegel. Vedel sem, da bodo ob dveh ponoči odrinili; slišal sem, da so se o tem menili. Moja namera je zahtevala, da me nehote vzamejo s seboj in ko me drugi dan najdejo, sem jim hotel reči, da sem sirota brez staršev in da se hočem posvetiti njihovemu poklicu. Prepričan sem bil, da me potem sprejmejo in v duhu sem že bral lepake z napisi: "Nastopil bo tudi mali Jurček, prečudni otrok, ki prekaša vse doslej znane telovadce."

Trudil sem se sicer, da bi ne bil nec premagal, in ko sem se zbudil, se je voz že premikal. Ko sem zadremal, a polagoma me je spazazrl svetle zvezdice nad seboj, se mi je stožilo po domu, vedar sem se pa hitro premagal in ležal mirno, ker sem se bal, da bi me preprezgodaj ne iztaknili in poslali domov. Zaspati nisem mogel več; voz se je tresel in voznik je kričal kot grešna duša, če ga konji niso ubogali. Počasi se je jelo daniti in razločeval sem že plotove in drevje ob cesti. Ko sem se hotel nekoliko pretegniti in iztegniti odrevenele noge, je nekaj poleg mene strašno zatulilo. Strahu mi je srce obstalo in nisem upal dihati, kaj šele premakniti se. Noge so me strašno ščemele. Slednjič sm se toliko opugumil, da sem nekoliko zasukal glavo in — o groza, komaj par korakov od sebe sem zagledal leva. Nahajal sem se v njegovi kletki. Smrček je imel naslonjen na prednje šape in rumenkaste oči so se mu zabliskale ter se raztegnile, kadar me je pogledal. Prisežem ti, dnevnik moj, da nikdar ne bom pozabil in naj dosežem v starosti Metuzalema, tega strašnega tulenja! Besede ne morejo izraziti, kaj vse sem čutil. Vedno bolj se je danilo in ležala sva skupaj jaz mali Jurček in lev, ki mi je pomežikaval kakor bi se hotel šaliti z menoj. Nisem ga mogel gledati. Če sem se le nekoliko premaknil je zatulil in bil sem že napol mrtev samega strahu. Najmanj desetkrat sem prelomil vse molitvice, kar sem jih znal. Mislil sem na mamo, Lili in Bti ter kako hudobno je bilo, da sem ušel, toda lev me je gledal, kakor bi mi hotel zaklicati: "Prepozno! Poprej bi bil moral misliti na to, Jurčk moj mali; le čakaj, da pride čas zajtrka. Dvakrat bom ugriznil in ne bo te več." Strašno je bilo! Čas je mineval grozno počasi. Zdanilo se je popolnoma. Lev si je pričel lizati žrelo in prevzetno mahati z repom. Omedlel sem.

(dalje prihodnjič).

Smešnice.

Oče svojemu na vseučelišče odhajajočemu sinu:

......Posebno se čuvaj ženske. Ženska je kača, lažnjiva in zvijačna. Še najmanj nevarne so lepe ženske, ker je zmeraj lahko upati, da te kdo izpodrine.

* * *

Mežnar Šepetavec je padel v vodo, a na srečo je bil navzočen velik, močan tujec, ki je pogumno skočil v vodo in je mežnarja spravil na kopno.

— Siromak, je rekel veliki močni tujec mežnarju. Malo kasno sem vas dosegel .... Vi ste zdaj gotovo veliko vode popili ...

— O, prosim, je s spoštljivo hvaležnostjo vzkliknil mežnar Šepetavček ... veliko vode, ampak vse na vaše zdravje.

* * *

Pepček je z očetom gledal veliko množico, ki se je pozimi drsala pod Tivolijem. Posebno ga je zanimala elegantna dama, ki je po ledu švigala in delala kolobarje.

Dama je končno začela zarezavati v led črke, da je Pepčka zelo navdušilo.

— Ata, kaj pa dela ta lepa gospa?

— Pismo piše.

V tem trenotku se je drsajoči dami primerila nezgoda, izgubila je ravnotežje in — obsedela na ledu.

— Ata, kaj da dela ta gospa zdaj, je naglo vprašal Pepček.

— Saj vidiš, pečat je pritisnila na pismo.

* * *

Oče: "Jaz te že naučim hlače trgati!"

Lipek: "Nikar me ne tepite, saj to že znam!"

Sedaj je pravi čas.

Spomlad je tu — čas, ko se prebuja vsa narava v novo življenje. Tudi človek, del narave, se skuša otresti nenaravnih verig, ki ga priklepajo na zaduhlo, nezdravo mestno tovarno, ter beži ven na prosto, na kmete, v zdrav, sveži zrak.

Naši rojaki so se v zadnjem času začeli precej zanimati za farme. Kdor le more, otrese se spon industrijskega sužnja, kupi si farmo ter postane sam svoj gospodar, kateremu nima nikdo ukazovati, ki ne pozna ne kriz in ne napornega dela v slabem, nezdravem zraku. Res je sicer, da mora tudi kmetovalec, vsaj v začetku, trdo delati; toda on se trudi **za sebe**, za svojo lepšo bodočnost, — dočim mora industrijski delavec vse svoje življenje garati le za nenasitnega kapitalista.

Važno za vsakega, ki si hoče kupiti farmo, je to, da si svet prej ogleda, predno kupi, ker se mu drugače lahko pripeti, da kupi mačko v žaklju! Naj bi se torej vsakdo na lastne oči prej prepričal, kakšna je zemlja, kakšna je okolica, in kakšni so tudi drugi pogoji za uspešno kmetovanje.

Mi prodajamo zemljo v enem najrodovitnejših krajev države Wisconsin, in sicer pod pogoji, kakoršnih Vam ne more ponuditi nobeden drugi prodajalec zemljišč. Dva rojaka iz države Pennsylvania, ki sta si v zadnjem času naš svet ogledala ter tudi kupila, sta polna hvale o dobroti zemlje, krasni okolici in drugih prednostih, ki se nudijo kupcu našega zemljišča.

Pišite nam še danes za natančen opis zemlje, ki jo prodajamo, in mi Vam istega pošljemo z obratno pošto brezplačno.

Rojaki, vabimo Vas, da si ogledate naš svet, predno kje kupite, in mi smo prepričani, da boste kupili od nas! — Kupcem povrnemo celo vožnjo.

Sedaj je pravi čas, da si svet ogledate.

SLOVENSKA NASELBINSKA DRUŽBA
198 First Ave., Milwaukee, Wis.

RAZPRODAJA KNJIG.

Narodna biblioteka, nepopolna, 6 snopičev, ... — .60c
Narodna biblioteka, nepopolna, 14 snopičev, ... — $1.5.
Narodna biblioteka, nepopolna, 24 snopičev .... — $2.50
Vjetnik na Galeji 20c
Kako postanemo stari 35,,
Poduk novopriseljencem z zemljevidom Združ. držav ... 35,,
Zemljevid Združenih držav in Kanade 30,,
Erazem Predjamski 25,,
Ženinom in nevestam škof Ant. Bon. Jeglič, ... 25,,
Nihilist 25,,
Slov. nemški in nemško slov. slovar 35,,
Roman Johanca 20,,
Slov. angl. slovnica .... 1. —
Slov. angl. rečnik .... 1. —
Pravila dostojnosti ...... —. 25c
Voščilna pisma .... —. 25,,
Pripovedke za mladino ... —. 25,,
Postojnska jama .... —. 25,,
Marjetica .... —. 25,,
Tisoč in ena noč, 7 snopičev —. 75.,
Solnce in dež .... —. 25.,
Razne nabožne slike po 25c komad

Te knjige so iz stare zaloge in ene so nekoliko umazane, ker so bile v izložbenem oknu, zato so cene tako nizke. Poštnina je všteta. Naročila je nasloviti na:

Narodni Vestnik,
405 W. Michigan Str.,
Duluth, Minn.

NAZNANILO.

Naznanjam Vam, da sem otvoril novo krojačnico. Čistim tudi obleke, naj si bo ženske ali moške. Se priporočam

JOHN DEBELAK.
413 Monroe St. Eveleth, Minn.

NAŠI ZASTOPNIKI.

..Vsak tajnik postaje Slov. kat. podp. društva sv. Barbare je pooblaščen pobirati naročnino za "Narodni Vestnik" ter nas zastopati za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

MINNESOTA:
Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Ely, Minn
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Max Volcanshek, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar Chisholm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.
Ignac Heglar, Buhl.

MICHIGAN:
Frank Plautz, Calumet, Mich.
Joseph Butala, Ahmeek.
Mike Muhvich, South Range.

WISCONSIN:
Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Stampfel, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.
Frank Meh, 243—1st Ave., Milwaukee.

ILLINOIS:
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.
Frank Mally, Joliet, Ill.
Frank Goličnik, Panama, Ill.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Tony Prosen, Granville.

INDIANA:
N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.
Frank Baudek, 2605 W. Michigan St., Indianapolis.

PENNSYLVANIA:
Matt. Kamin, Forest City, Pa.
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yamc, Garret, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
Frank Remic, Lusk.
John Lamuth, Marianna, Pa.
Frank M[illegible], McDonald, Pa.
Martin Koroshec, Ralphton, Pa.
[illegible] Broughton, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:
Karol Bauzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Prelogar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O
Anton Kikel, Youngston, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.

COLORADO:
John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Škrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primero, Colo.
Frank Blatnik, Walsenburg.

KANSAS:
John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Cukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING:
F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.

MONTANA.
Kajetan Erznožnik, Red Lodge, Mont.
Mike Krivec, Klein, Mont.
Peter B. Barich, Walkerville, Mont.
Martin Šetinc, Bear Creek.

DRUGI KRAJI.
Frank Malavašič, Little Falls, N. Y.
John Ruzich, Wardner, Idaho.

Mali oglasnik.

PRIPOROČAM

Slovencem in Hrvatom svojo **grocerijo in mesnico.**

V zalogi imam vedno sveže blago po nizkih cenah.

Anton Smolich,
Aurora, Minn.

KJE JE.

John Peternel? Šel je iz Nemčije iz Westfalskega od Gladbeka leta 1910 v Roundup Montano. Za njegov naslov bi rad izvedel Pavel Welletz. Ako ve kateri drugi naj mu naznani, ker mu ima važno stvar izporočiti.

Paul Welletz Coleman Ave 759.
Jonhstown Pa.

IŠČEMO.

Peter Barts-a in Jurija Movrin oba iz Starega trga pri Poljanah na Kranjskem. Zadeva je jako važna radi dedščine, zatoraj naj se takoj zglasita, ali pa naj naznanijo rojaki, če bi vedeli za njiju naslov. Piše naj se na: A. B. c. o. Narodni Vestnik, 405, W. Michigan Str. Duluth, Minn.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN

poseti naš

Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča

VODSTVO.

POZOR, ROJAKI!

Dobil sem iz Washingtona za svoja zdravila serialno številko, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem čakanju se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju las, kakoršne še dosedaj ni bilo na svetu, od katere moškim in ženskam gosti in dolgi lasje resnično popolno zrastejo, ne bodo več izpadali in ne osiveli. — Ravno tako zrastejo moškim v šstih tednih krasni brki popolnoma. Revmatizem v rokah in nogah ter križicah v 8. dneh popolnoma ozdravim; kurja očesa, bradavice, potne noge in ozebline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica, jamčim s $500. Pišite po cenik, katerega pošljem zastonj. — **JAKOB WAHCIC, 1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.**

Naznanilo in priporočilo.

Rojakom iz Chisholma in okolice naznanjam, da sem preselil svoj

GOSTILNO

v Klinc-evo hišo na

2nd AVENUE & LAKE STREET.

Priporočam se Slovencem in Hrvatom za mnogobrojen poset.

Pri meni se dobi vedno izvrstna kapljica za žejo in fine smodke. Svoji k svojim!

JOHN LAMUTH
SLOVENSKI GOSTILNIČAR.

American Exchange Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

TA MOKA SE SAMA HVALI

Ako hočet biti med onimi, ki pečejo najboljši kruh, rabite

Duluth Universal moko

(Najboljša moka za kruh)

DULUTH UNIVERSAL MILLING COMPANY

NEW DULUTH, MINN.

leži od 3 do 12 blokov od glavnega uhoda velikanskega

STEEL PLANTA

in je danes najboljše, najsigurnejše investiranje denarja, se sami lahko prepričate. Predno kupite lote, oglejte si vse zemljišče.

NEW DULUTH

ima najboljšo bodočnost in vam ni treba te prilike zamuditi.

CENA LOT OD $400 NAPREJ. — LAHKA MESEČNA ODPLAČILA.

Če kupite od nas, kupite od lastnikov in ne od agentov.

Za brezplačna pojasnila obrnitese na:

NEW DULUTH REALTY CO.
5 SO. 5th AVENUE WEST DULUTH, MINN.
Glavni zastopnik za Eveleth: JOHN SCHWAB.

Skupina naših strank, ki odhaja iz naše urada na STEEL PLANT.

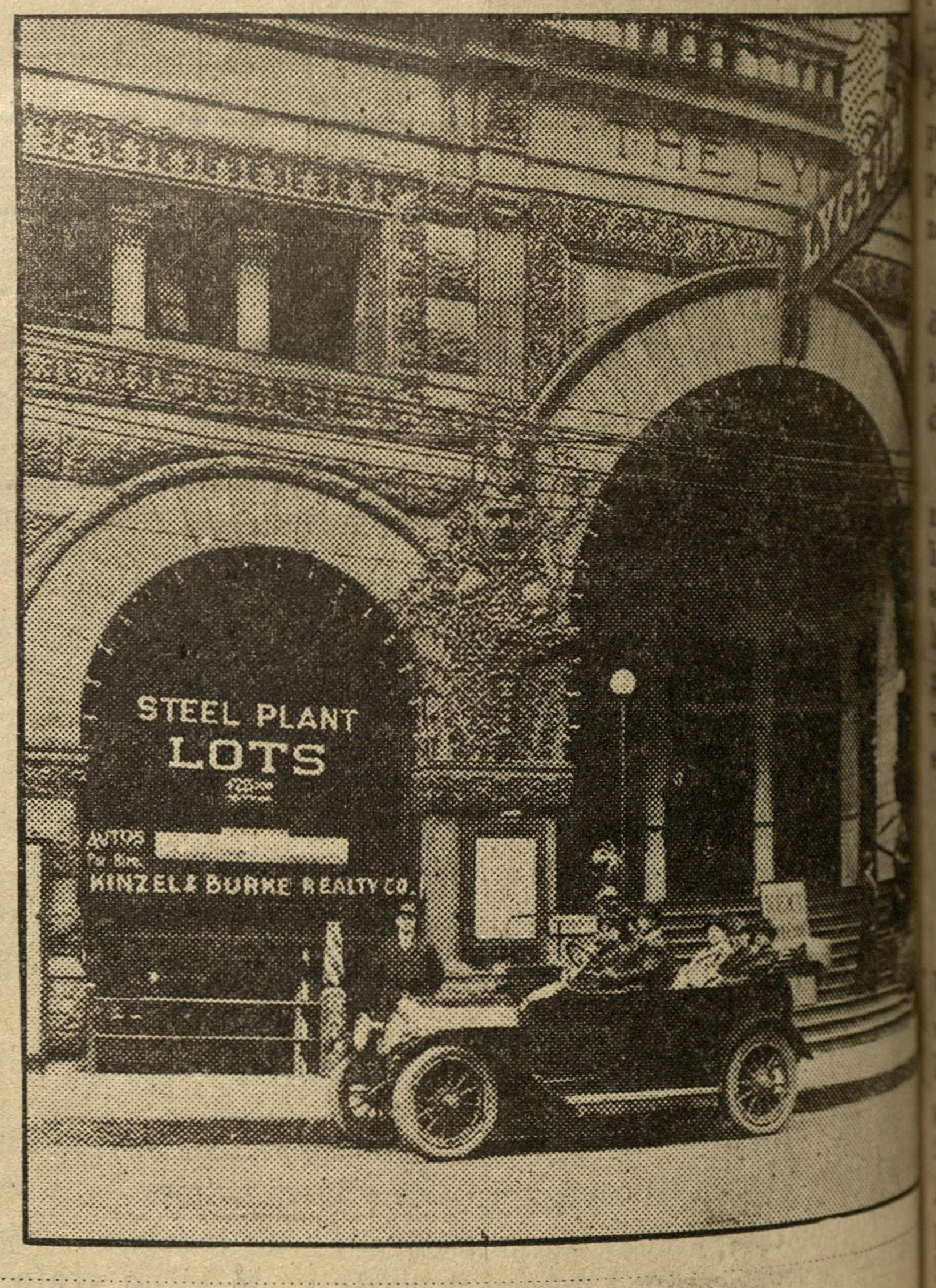

Izrežite ta kupon in pošljite izpolnjenega na:

The Kinzel-Burke Realty Co.

No. 2 Lyceum Building, Duluth, Minn.

Prosim pošljite mapo jeklarne pri Gary.

Naslov: .... Ime ....

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK"

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik

THE FIRST STATE BANK OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po

3% od sto

od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano Union Investment Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni banki iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas

absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju, istotako izvršujemo vsa notarska dela.

Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.